

Riksdagen

Uppteckningar vid

EU-nämndens sammanträden

2025/26:45

Fredagen den 12 juni

§ 1 Ekonomiska och finansiella frågor

Statssekreterare Carolina Lindholm

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 12 juni 2026

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Klockan är 08.45 och EU-nämnden inleder sitt sammanträde. Med oss har vi statssekreterare Carolina Lindholm. Det är ett extra samråd. Vi har med oss statssekreteraren på länk. Jag börjar med att lämna ordet till statssekreteraren som vill berätta mer om det som var på rådsdagordningens punkt 4, Förordningen om en utvidgning av CBAM:s tillämpningsområde till varor i senare led och om åtgärder mot kringgående.

Anf. 2 Statssekreterare CAROLINA LINDHOLM:

Det handlar om att rådet i dag förväntas anta en allmän riktlinje om ändringar av CBAM. Finansministern samrådde om den här frågan i onsdags, men det har rört på sig en del. Därför återkommer vi till nämnden nu.

Det som har rört på sig är att Frankrike vill se undantag från tillämpningen av CBAM för sina yttre randområden. Det handlar om delar av EU som ligger långt ifrån Kontinentaleuropa. Det har Frankrike drivit mot ordförandeskapet. Det kompromissförslag som rådet kommer att besluta om innehåller ett visst undantag för de områdena.

Från vårt perspektiv föredrar vi att CBAM ska gälla på hela den inre marknaden utan några undantag. Det verkar vi fortsatt för. Men vi bedömer att det är viktigt att få förslaget om utvidgningen på plats. Vi kan därför ställa oss bakom en kompromiss där det ingår vissa undantag för de yttre randområdena.

Anf. 3 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Tack för uppdateringen!

Om jag förstår det rätt är den svenska ståndpunkten att man går Frankrikes önskan till mötes att inte inkludera de gamla koloniområden som ligger väldigt långt från EU. De ska ha de undantag från CBAM, som finns inom EU:s marknad.

Anf. 4 Statssekreterare CAROLINA LINDHOLM:

Det handlar om undantag från att tillämpa CBAM över huvud taget. Det är så jag uppfattar det. Mycket av deras import kommer naturligt från tredjeländer. De har en väldigt liten egenproduktion av CBAM-varor. Det Frankrike menar är att det blir en oskäligen påverkan på de här områdena.

Från vårt perspektiv vill vi helst inte se undantag. Det förslag som ligger nu är att det ska vara ett visst undantag för de områdena att tillämpa CBAM-regelverket. Men det är begränsat till cementvaror och heavy construction. På det hela taget tror vi inte att det kommer att påverka Sverige i någon större utsträckning.

Anf. 5 MATILDA ERNKRANS (S):

Nu svarade kanske statssekreteraren lite på det som var mina frågor. Vad kommer det att innebära? Vad är det som kommer att påverkas? Vad är det för varor, och vad gör man för bedömning av att det påverkar Sverige?

Vad gör regeringen för bedömning av att man i så fall nu släpper fram någonting som också andra länder i framtiden kan använda sig av, att man vill ha undantag från viktig lagstiftning som man sedan tidigare har kommit överens om ska vara någonting som ska gälla inom hela Europeiska unionen?

Anf. 6 Statssekreterare CAROLINA LINDHOLM:

Sammantaget bedömer vi att undantaget inte kommer att påverka Sverige i någon större utsträckning. Men det finns en risk för att mekanismen kan kringgå när varor importeras till den inre marknaden, även om de här platserna ligger långt ifrån Europa, såsom vi brukar tänka. Vi vill överlag helst inte se undantag.

Det vi vill få på plats med kompromissförslaget handlar om utvidgningen till nedströms varor, som är väldigt viktiga för svenska företag. Det gäller att få detta på plats. Därför vill vi gärna rösta ja till förslaget så att det kommer på plats så snart som möjligt.

Anf. 7 REBECCA LE MOINE (MP):

Jag vill ändå passa på att upprepa den avvikande ståndpunkt som vi har haft sedan tidigare. Det finns en ganska stor risk för olika undantag. Arbetet med CBAM och klimattullar riskerar på sikt att förlora sin robusthet när olika nationer ser till sina egna intressen och sätter dem främst i rummet.

Det finns också det som jag har nämnt tidigare. Medan nödbromsen gäller pausar man utfasningen av fria tilldelningar. Det är vi väldigt skeptiska till.

Anf. 8 MATILDA ERNKRANS (S):

Jag suckar rätt djupt här. Jag vill ställa ytterligare någon kontrollfråga.

Vad har Sverige vidtagit för åtgärder på plats i förhandlingarna för att försöka få Frankrike att förstå att det inte är ett rimligt sätt att hantera det?

I grunden handlar det om att vi ska motverka koldioxidläckage och skydda europeisk industri. Sverige har dessutom industri inom just de

områdena för cement och stål som vi är väldigt måna om ska ha goda villkor.

Jag skulle gärna vilja ha lite mer information om hur Sverige har landat i att man ändå ska stödja detta. Vad skulle det innebära om Sverige nu säger nej? Försätter man då inte bara att förhandla? Vad har Sverige gjort för att försöka säkra upp detta för svensk räkning?

Anf. 9 Statssekreterare CAROLINA LINDHOLM:

Jag instämmer med ståndpunkterna om att vi givetvis vill värna systemens integritet. Det är viktigt för klimatarbetet och viktigt för företagens villkor i Sverige. Där instämmer vi.

På plats i förhandlingarna om detta har vi hela tiden drivit linjen och argumenterat för, och vi kommer att fortsätta göra det även i dag, att vi inte ska ha den här typen av undantag.

Nu verkar det ändå vara så att kompromissförslaget ser ut på det sättet. Vi måste ta ställning till kompromissförslaget såsom det ser ut. Vi vill gärna rösta ja för att få de delar på plats som är viktiga för att CBAM ska fungera när det gäller utvidgning till nedströms varor.

Var det tillräckligt svar?

Anf. 10 MATILDA ERNKRANS (S):

Ordförande! Det här antas väl med kvalificerad majoritet? Hjälp oss att förstå. Om det bara är Frankrike som vill ha det, finns det inte en kvalificerad majoritet för att det ska gälla i alla EU:s medlemsländer och i hela EU?

Anf. 11 Statssekreterare CAROLINA LINDHOLM:

Vi vill inte blockera förslaget. Såsom det ser ut nu tror vi att det finns stöd för förslaget inklusive undantag. Det är min bild.

Anf. 12 MATILDA ERNKRANS (S):

Ordförande! Är det Sverige som avgör med hur vi röstar? Är det med Sveriges röst som det står och faller? Om Sverige säger nej får man att fortsätta att förhandla, men om vi säger ja går det igenom. Jag antar att det finns länder som vill säga nej. Vilka är de länderna, i så fall?

Anf. 13 Statssekreterare CAROLINA LINDHOLM:

Jag har inte en exakt bild av hur läget ser ut. Förslaget presenterades för medlemsstaterna i går kväll. Därför har vi inte den fullständiga bilden. Jag kan inte säga att det står och faller med Sveriges röst.

Däremot är vår ingång till förslaget som helhet att vi är positiva till den utvidgning som nu görs. Den är väldigt viktig för svenska företag. Därför vill vi bidra till att få förslaget på plats.

Anf. 14 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Det är lite svårt att få en bra överblick. CBAM, såsom det har varit utformat, har det innan detta omfattat kolonierna, så att säga? Det är inte bara Frankrike som har den här typen av situation. Om man nu börjar att göra undantag, vad är det som säger att inte Nederländerna, Spanien eller andra länder kommer att vilja ha undantag för sina områden?

2025/26:45

12 juni

Anf. 15 Statssekreterare CAROLINA LINDHOLM:
Min uppfattning är att fram tills nu har det inte varit den här typen av undantag. Det är därför vi nu kommer till nämnden.

Anf. 16 MATILDA ERNKRANS (S):
Ordförande! Jag vill vara väldigt tydlig. Det är ganska undermålig information som vi får till EU-nämnden när inte statssekreteraren kan svara på hur det ser ut runt bordet gällande detta. Statssekreteraren bara tror att det kanske är så att Sveriges röst egentligen inte gör någon skillnad. Det är ändå ett beslut som fattas med kvalificerad majoritet.

Jag skulle nog för vår räkning vilja göra ett medskick om det finns öppningar runt bordet där man kan fortsätta att förhandla för att upprätthålla CBAM:s integritet och inte nu ta en väg som också kan öppna för framtiden att andra vill ha undantag för detta, det vill säga att Sverige ändå ska hålla sig öppet för det.

Vi instämmer i bilden av att utvidgningen av CBAM är viktig. Det gav vi också stöd till när ministern var här i onsdags. Vi instämmer i bilden av att det nu är viktigare att få utvidgningen på plats och att inte blockera det. Vi är inte beredda att anmäla en avvikande ståndpunkt utifrån det.

Vi gör ett väldigt tydligt medskick. Om det finns minsta möjlighet att man kan fortsätta att förhandla och trycka in Frankrike i systemet tycker vi att Sverige ska ta den möjligheten. Men vi tycker inte att Sverige ska vara tungan på vågen för att blockera det. Förstår du vad jag menar?

Vi avstår från att anmäla en skarp avvikande ståndpunkt men gör tydliga medskick.

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:
Vill statssekreteraren säga något ytterligare?

Anf. 18 Statssekreterare CAROLINA LINDHOLM:
Jag tackar för medskicket. Det är ju den linjen vi söker stöd för; vi vill kunna acceptera förslaget även om det i slutändan skulle innebära ett sådant här undantag. Men vi har hela tiden argumenterat för och drivit linjen att det inte ska vara några undantag, och det kommer vi att fortsätta göra.

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:
Jag konstaterar då att det, med en avvikande ståndpunkt från Miljöpartiet, finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.
Tack så mycket, statssekreteraren! Lycka till i förhandlingarna, och trevlig helg när det blir dags för det!

Anf. 20 Statssekreterare CAROLINA LINDHOLM:
Tack så mycket!

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor den 2 december 2025

Återrapport från informellt ministermöte den 25–26 februari 2026

Återrapport från informellt ministermöte den 5 juni 2026

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor den 16 juni 2026

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

Då har vi kommer till den punkt på föredragningslistan där vi ska avhandla sysselsättningsfrågor, socialpolitiska frågor, hälso- och sjukvårdsfrågor, med betoning på hälso- och sjukvårdsfrågor. Med oss har vi socialminister Jakob Forssmed med medarbetare. Hjärtligt välkomna!

Vi börjar med återrapporterna.

Anf. 22 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Tusen tack, herr ordförande! Det är alltid trevligt att vara här i nämnden.

Den 2 december hölls ett formellt rådsmöte för EU:s hälsoministrar. Statssekreterare Michaela Hollis deltog vid mötet. Nämnden har fått en skriftlig återrapport, och jag kan förstås svara på eventuella frågor.

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Det verkar inte finnas några sådana, så vi tackar så hemskt mycket för informationen.

Vi går vidare till nästa återrapport.

Anf. 24 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Herr ordförande! Den 25–26 februari stod det cypriotiska ordförandeskapet värd för ett informellt hälsoministermöte. Sjukvårdsminister Elisabet Lann deltog vid mötet för Sveriges räkning. Nämnden har fått en skriftlig återrapport, som jag kan svara på frågor om ifall det finns sådana.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Det finns det inte, så vi tackar för informationen.

Då går vi in på den sista återrapporten.

Anf. 26 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Herr ordförande! Utöver dessa återrapporter skulle jag vilja nämna att det nyligen, fredagen den 5 juni, hölls ett extrainsatt digitalt informellt hälsoministermöte. Syftet var att diskutera det senaste ebolavirusutbrottet i Centralafrika. Statssekreterare Petra Noreback deltog vid mötet. Finns det frågor kring detta svarar jag gärna på dem.

Anf. 27 ANNA VIKSTRÖM (S):
Socialministern får gärna säga något mer om vad som eventuellt sades på det mötet, för det har vi inte fått höra.

Anf. 28 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):
Herr ordförande! Mötet syftade till samordning gällande åtgärder och lägesbild med anledning av ebolautbrottet. Det är angeläget att ha täta kontakter så att vi gör rätt, så att vi gör tillräckligt och så att våra insatser är proportionerliga.

Regeringen lyfte att ebolautbrottet i regionerna är mycket oroande och innebär konsekvenser för liv, folkhälsa och stabilitet. När det rör den här typen av sjukdom är det viktigt att komma ihåg att den drabbar folk lokalt. Jag tänker ofta på att en dimension av detta som inte alltid kommer fram är att ebola även har sekundära effekter, nämligen att människor inte söker sjukvård för andra sjukdomar och riskerar hälsoproblem på grund av det.

Därför var det angeläget för oss att lyfta fram Sveriges långvariga och starka engagemang för global hälsa. Vi gav bidrag med betydande kärnstöd till bland andra WHO och Globala fonden, bland annat för insatser i krissituationen. På mötet rådde det också en bred samsyn kring situationen och kring vikten av koordinering i linje med rekommendationer från WHO och ECDC. Det är väldigt angeläget att man pratar om och samordnar lägesbild, insatser och reaktioner.

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:
Vi tackar så mycket för informationen.
Vi går vidare in på rådsdagordningens punkt 3, Direktivet om europeisk bioteknik I.

Anf. 30 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):
Herr ordförande! Den 16 december 2025 presenterade kommissionen ett förslag till direktiv om hantering av genetiskt modifierade mikroorganismer och bearbetning av organ.

Syftet med förslaget är att uppdatera EU:s regler för hur genetiskt modifierade mikroorganismer får säljas och hur organ får hanteras och bearbetas. Förslaget omfattar ändringar av två befintliga direktiv. Det handlar bland annat om regler för att säkerställa patientsäkerhet och evidens vid bearbetning av organ inför transplantation. Förslaget har förhandlats under det cypriotiska ordförandeskapet, och vid Corepers möte den 5 juni nåddes en kompromiss.

I förhandlingarna har Sverige verkat för att skapa flexibilitet så att länderna kan införa direktivet på ett sätt som passar den nationella hälso- och sjukvården. Vid rådsmötet väntas rådet anta en allmän riktlinje, och jag går härmed över till att samråda om regeringens förslag till ståndpunkt.

Regeringen ser positivt på att kommissionen har presenterat ett ramverk av åtgärder som stärker unionens bioteknik och biotillverkningssektorer, särskilt inom hälsa. Regeringen betonar vikten av flexibilitet så att medlemsstaterna kan anpassa införandet av direktivet på ett sätt som är förenligt med ländernas nationella hälso- och sjukvårdssystem. Regeringen anser att kompromissförslaget kan accepteras och avser att ställa sig bakom ordförandeskapets förslag till allmän riktlinje.

Anf. 31 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Tack, statsrådet, för dragningen!

Jag tycker att detta är lite svårt att förstå och vill därför ställa en fråga. Har det här alltså inte med NGT-förordningen att göra? Är det här ett separat spår som bara gäller labb, så att säga?

Anf. 32 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Jag ber Charlotte Asker att svara på den frågan.

Anf. 33 Ämnessakkunniga CHARLOTTE ASKER-HAGELBERG:

Jag tackar för frågan. Detta är ett separat spår som handlar om gen-modifierade mikroorganismer som kan ingå i produkter inom till exempel agrikultur, murbruk och sådana saker. Det har mer med förenkling att göra – att man förbedömer lågriskpotentialen. Själva produkten bedöms dock som vanligt avseende dess risk.

Anf. 34 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Jag tackar för svaret.

Bara för att jag ska förstå: Är det här ändå medicindelen av detta? Har det inte med NGT-förordningen att göra? Den handlar ju mer om jordbruksdelen, och den förhandlas just nu. Man ska rösta om den i parlamentet om några veckor. Det är alltså två olika delar? Jag vill bara förstå det här rätt.

Anf. 35 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Jag uppfattar det så, ja.

Anf. 36 ORDFÖRANDEN:

Ett tydligt och bra svar – då vet vi det!

Jag konstaterar därmed att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Förordningen om europeisk bioteknik I.

Anf. 37 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Herr ordförande! Den 16 december 2025 presenterade kommissionen ett förslag till förordning för att stärka EU:s bioteknologisektor, särskilt inom hälsoområdet. Syftet med förslaget är att förenkla och stödja innovationskedjan inom bioteknik med bibehållen patientsäkerhet, etiska principer och dataskydd samtidigt som innovation inom sektorn ska främjas.

Vid rådsmötet ska en första debatt på politisk nivå föras om förslaget. Inför debatten har ordförandeskapet skickat ut frågor om vilka prioriteringar medlemsstaterna har och om hur förordningen kan utformas för att stärka EU:s konkurrenskraft samt öka tillgången till innovativa biotekniska produkter.

Jag går nu över till att samråda om regeringens förslag till ståndpunkt.

Regeringen välkomnar en diskussion om hur bioteknikområdet inom hälsosektorn kan stärkas. Regeringen ställer sig bakom de övergripande målen om att förbättra EU:s ramverk för bioteknik utan att kompromissa

med säkerhet, kvalitet eller etiska standarder. Regeringen avser att i debatten lyfta fram att förordningen kan skapa en betydande ekonomisk möjlighet för EU under förutsättning att den utformas på ett ändamålsenligt sätt.

Regeringen avser att verka för att kompetensfördelningen mellan EU och medlemsstaterna bibehålls och inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå syftena med förslaget. Regeringens förslag till ståndpunkt återfinns i sin helhet i det underlag som har delats med ledamöterna inför sammanträdet.

Anf. 38 ANNA VIKSTRÖM (S):

Tack, socialministern, för dragningen!

I ståndpunkten framgår det att regeringen avser att särskilt bevaka konsekvenser för bland annat etik och klinisk prövning och ett område till. Det står alltså att man ska bevaka detta i förhandlingen, men det framgår inte om det är någonting som socialministern avser att lyfta i debatten. Vi kan dock se i ståndpunkten att vissa frågor ska lyftas i debatten.

Det här är en oerhört viktig fråga. Socialministern – eller om det var statssekreteraren – överlade frågan med oss i utskottet, och då var man väldigt tydlig med att man skulle bevaka detta särskilt. Vi utgick väl kanske från att det skulle vara någonting som inte bara bevakas utan även framförs. Vi tyckte alltså att det var en väldigt stark och bra ståndpunkt som redovisades i utskottet, och vi står bakom den. Vi vill lyfta det som ett medskick och kanske också ställa frågan om socialministern möjligen kan lyfta den delen.

Anf. 39 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Ordförande! Tack för frågan, ledamoten Vikström! Det gläder mig att man tycker att ståndpunkten var bra och stark.

Jag kommer att lyfta detta i debatten på plats. Det tycker jag är rimligt att göra, för det här är väldigt angeläget. Det handlar om svåra och komplicerade frågor där förenkling är ett viktigt ingångsvärde och ekonomi ett annat, men för att man ska få en långsiktig hållbar utveckling måste även de etiska principerna hållas högt i det här sammanhanget. Jag tycker alltså att det är rimligt att lyfta det i den debatten.

Anf. 40 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Förordningen om förenkling av reglerna om medicintekniska produkter och produkter för in vitro-diagnostik. Det är en informationspunkt. Har socialministern något att säga där?

Anf. 41 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Nej.

Anf. 42 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen.

Vi tar oss vidare till punkt 6, Övriga frågor.

Anf. 43 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Herr ordförande! Under övriga frågor har Tyskland meddelat att de återigen avser att lyfta det utökade producentansvaret i avloppsvattendirektivet. Den här frågan har varit uppe vid flera tillfällen.

Jag och ställföreträdande klimat- och miljöminister Johan Britz skickade i måndags ett brev till EU-kommissionen om vikten av att företagen får tillräckligt med tid på sig att anpassa sig till förändringarna. Regeringen anser att skyddet av miljön är en prioritering. Samtidigt är det viktigt att vi har en kontinuerlig och tillförlitlig tillgång till läkemedel för patienter.

Jag svarar gärna på frågor från ledamöterna om det finns några sådana.

Anf. 44 ANNA VIKSTRÖM (S):

Är vi på hela dagordningspunkt 6?

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Ja, det skulle jag säga. Om ledamoten undrar över något annat under dagordningspunkt 6, Övriga frågor, var så god att fråga.

Anf. 46 ANNA VIKSTRÖM (S):

Dagordningspunkt 6 c är Förhandlingar om ett internationellt avtal om förebyggande av samt beredskap och insatser vid pandemier. Vad förväntar sig socialministern att man kommer att ta upp där?

Ebola är inte en pandemi, men det är i alla fall en väldigt allvarlig fråga. Jag vet inte, men de har väl någonting med varandra att göra. Vad förväntar sig socialministern att man kommer att ta upp på den punkten?

Anf. 47 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Det här är en informationspunkt där Epscorådets ledamöter helt enkelt kommer att få information om att förhandlingarna om detta kommer att fortsätta och förlängas. Jag ser inte framför mig att det kommer att vara någon omfattande diskussion om detta på det här mötet. EU har ju samordnade ståndpunkter kring de här förhandlingarna. Jag ser inte framför mig att det blir någon omfattande diskussion om detta.

Anf. 48 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Jag vet inte riktigt om jag ska ta upp det här under dagordningspunkten om förebyggande av pandemier, men det finns, vilket jag har tagit upp tidigare, en väldigt stor risk redan i djurhållningsledet, alltså vad gäller zoonoser och spridning av djursjukdomar till människor. Det har konstaterats att denna risk är väldigt hög och att det finns en koppling till dålig djurvälstånd och dåligt djurskydd, dels när det gäller transporter, dels när det gäller täthet.

Nu har EU ett pågående arbete med en förordning och ett direktiv om att förbättra djurtransporterna. Det finns stor enighet kring en stor del av det arbetet. Det känns väldigt viktigt och som en lågt hängande frukt att även lyfta in detta i de här diskussionerna. Det finns en stor enighet om att förebygga pandemier och ta in djurperspektiven redan i det ledet.

När det gäller de tidigare dagordningspunkterna vill jag bara ganska kort nämna att hela arbetet med djurfri forskning är centralt och viktigt att

ta med sig i flera av de dagordningspunkter som vi har gått igenom ganska snabbt här. Jag vill bara skicka med detta medan jag har ordet.

Anf. 49 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Herr ordförande! Som jag konstaterade är den här dagordningspunkten mer av en informationspunkt för ledamöterna i Epscorådet om förhandlingarna i WHO om ett pandemifördrag och om att man behöver fortsätta med de förhandlingarna.

I allmänna ordalag har jag och ledamoten Le Moine haft flera utbyten om just risken med zoonoser och om att djurhållningen spelar roll. Inte minst i Sveriges mycket aktiva arbete kring antibiotikaresistens är en återkommande fråga, som jag och många med mig tar upp runt om i världen, att djurhållning och antibiotikaförskrivning i tillväxtsyfte verkligen äventyrar en bra hälsoutveckling. Det finns många tillfällen att ta upp de här frågorna, och det gör vi också, men jag tror tyvärr inte att det här kommer att vara ett sådant tillfälle.

Anf. 50 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar så mycket för informationen.

Med det tackar vi också för deltagandet i dagens sammanträde i EU-nämnden och önskar lycka till och trevlig helg när det blir dags.

Anf. 51 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD):

Det är jag som tackar. Det är alltid lite fredagsfeeling när man är i EU-nämnden.

Anf. 52 ORDFÖRANDEN:

Med oss har vi utrikesminister Maria Malmer Stenergard med medarbetare. Jag hälsar er välkomna till dagens sammanträde. Vi börjar med återrapporter.

Anf. 53 Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M):

Herr ordförande! EU-nämnden har mottagit skriftlig återrapportering från rådets möte den 11 maj. Den 28 maj hölls ett informellt utrikesministermöte på Cypern. Dagordningen inkluderade samtal med Indiens och Saudiarabiens utrikesministrar, framför allt avseende situationen i Mellanöstern och dess regionala och globala konsekvenser. Dessutom diskuterades Rysslands anfallskrig mot Ukraina. Därutöver har jag inget att tillägga.

Anf. 54 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till punkt 3 på rådsdagordningen, Aktuella frågor.

Anf. 55 Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M):

Herr ordförande! Rådets nästa möte hålls i Luxemburg måndagen den 15 juni. Den enda utmaningen med det är att Sverige spelar match klockan fyra på morgonen, men vi ska försöka hantera detta före door step.

På dagordningen står tre diskussionspunkter: Rysslands anfallskrig mot Ukraina, Situationen i Mellanöstern och EU:s relation med Kina. I samband med rådsmötet kommer också en informell diskussion med Armeniens utrikesminister att hållas. Efter FAC följer ett associeringsråd med Egypten.

Den höga representanten väntas som vanligt ta upp olika ämnen under punkten Aktuella frågor. Även om ståndpunkter om dessa inte ska förankras i riksdagen vill jag ändå säga några ord om vad vi tror kan komma upp.

Vi har den här gången fått information om att Kaja Kallas har för avsikt att lyfta Bosnien och Hercegovina samt ebolakrisen som aktuella frågor.

Utvecklingen i Bosnien och Hercegovina oroar. Hatretoriken och de splittrande utspelen ökar i spåren av att den höga representanten, Christian Schmidt, oväntat har meddelat att han avgår i juni och inför de allmänna valen den 4 oktober.

Det är av central betydelse att värna fred, stabilitet och säkerhet i landet och regionen. Det internationella samfundet, inklusive EU, har viktiga roller i att säkerställa respekt för Bosnien och Hercegovinas konstitutionella ordning, suveränitet och territoriella integritet samt att främja en konstruktiv dialog mellan politiska aktörer i landet.

Regeringen stöder att det ansvariga rådet Peace Implementation Council utser en lämplig efterträdare till Christian Schmidt. Det var aldrig meningen att funktionen hög representant skulle bli permanent, men en utfasning av funktionen bör ske ordnat och förutsätter att Bosnien och Hercegovina kan fungera fredligt och institutionellt. Tack vare den EU-närmande processen tas steg mot nödvändiga reformer som behöver genomföras fullt ut.

Jag vill även säga några ord om ebola. EU:s kommissionär för humanitär bistånd och krishantering, Hadja Lahbib, besökte nyligen Bunia i östra Demokratiska republiken Kongo på gränsen till Uganda där det aktuella ebolautbrottet har sitt epicentrum. Vi förväntar oss att kommissionären vid FAC kommer att rapportera från sin resa i regionen och om pågående insatser för att bekämpa smittspridning.

Anf. 56 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar så mycket för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Rysslands anfallskrig mot Ukraina.

Anf. 57 Utrikesminister MARIA MALMER STENERGÅRD (M):

Herr ordförande! Första dagordningspunkten är Rysslands anfallskrig mot Ukraina. Det är tydligt att Ryssland fortsatt väljer en brutal krigsföring före diplomati, särskilt i ljuset av den senaste tidens massiva ryska attacker mot civila mål i Ukraina. Regeringens tvåpunktsplan om ökat stöd till Ukraina och ökad press på Ryssland är det bästa sättet att ändra Kremls kalkyl och att förmå Ryssland att engagera sig i genuina fredsförhandlingar.

Regeringens främsta utrikespolitiska uppgift är stödet till Ukraina. Det var därför viktigt att regeringen nyligen kunde presentera det hittills största militära stödpaketet till Ukraina. I paketet ingår en donation av upp till 16 Jas 39 Gripen C/D som kommer att genomföras i samband med avtal om försäljning av upp till 20 Gripen E/F till Ukraina.

Regeringen har även beslutat att ställa ut en andra garanti till Världsbanken som möjliggör ett lån till Ukraina på 2,5 miljarder kronor. Med den nya garantin har regeringen bara i år bidragit till att stärka Ukrainas statsbudget med 4,5 miljarder kronor. Regeringen fortsätter samtidigt att uppmana andra länder att öka sitt stöd till Ukraina.

Regeringen välkomnar att den första utbetalningen av EU:s lån på 90 miljarder euro till Ukraina väntas ske den här månaden och att den ungerska blockeringen av medlen inom ramen för den europeiska fredsfaciliteten har hävts, vilket gör att frågan kan tas vidare.

Regeringen driver på för att frysta ryska centralbankstillgångar ska användas för Ukraina. EU:s viktigaste bidrag till Ukrainas långsiktiga säkerhet är EU-medlemskap. Regeringen välkomnar därför att framsteg görs och att det första förhandlingsklustret väntas öppnas den 15 juni. Regeringen fortsätter att verka för att samtliga förhandlingskluster för både Ukraina och Moldavien öppnas omgående i linje med kommissionens bedömning. Ukraina har uppfyllt villkoren för nästa steg i anslutningsprocessen.

Det är välkommet att kommissionens förslag till ett 21:a sanktionspaket som presenterades i tisdags innehåller flera tuffa åtgärder

som sätter press på den ryska krigsekonomin i ett läge där det går allt sämre för Ryssland på slagfältet. Regeringen ser särskilt positivt på förslagen till ytterligare listningar av ett stort antal ryska banker, fartyg i den ryska skuggflottan, det justerade oljepristaket och de föreslagna importförbuden på rysk fisk, inklusive torsk som också har lyfts flera gånger i EU-nämnden. Det kommer att beröva den ryska krigsekonomin viktiga intäkter.

Regeringen fortsätter att driva på för att EU ska införa ett fullt maritimt tjänsteförbud för fartyg som fraktar rysk olja, gas och kol. Det verkar dock inte finnas tillräckligt med stöd för det i dagsläget inom EU.

Det är också mycket välkommet att kommissionen föreslår att ryska soldater som har stridit i anfallskriget mot Ukraina inte ska få resa in i Schengen. Dessa personer utgör ett hot mot Europas säkerhet. Det här är också något som Sverige har drivit på för. Regeringen kommer nu att arbeta aktivt för att ett ambitiöst sanktionspaket i linje med kommissionens förslag antas så snabbt som möjligt. Tiden att slå hårt mot den ryska krigskassan är nu.

Sverige stöder även EU:s arbete för att löpande ta fram mindre tematiska sanktionspaket som kan antas mellan de större paketen. Jag välkomnar att EU på rådsmötet den 15 juni väntas anta sådana sanktioner både mot skuggflottan och dess möjliggörare och mot MR-kränkningar i Ryssland. Sverige var drivande i framtagandet av MR-sanktionsregimen för Ryssland efter Aleksej Navalnyjs död och har nu bidragit till ytterligare listningar kopplade till MR-brott mot Navalnyj och hans organisation.

Avslutningsvis är ansvarutkrävande en förutsättning för en rättvis och hållbar fred. I går röstade riksdagen igenom regeringens förslag om att Sverige ska ansluta sig till den särskilda tribunalen för aggressionsbrottet mot Ukraina och den internationella skadeståndskommissionen. Sverige ger också aktivt stöd till Ukrainas ansträngningar för att de olagligt deporterade och tvångsförflyttade ukrainska barnen ska kunna återvända och ges det stöd som krävs och att de ansvariga för brotten ställs inför rätta.

Anf. 58 ALEXANDRA VÖLKER (S):

Ordförande! Vi står som vanligt såklart bakom regeringens ståndpunkt. Vi instämmer i att det senaste stödpaketet är otroligt viktigt. Det är också väldigt bra att vi nu förhoppningsvis äntligen kan få den första utbetalningen av lånet. Det är också bra att regeringen fortsätter att driva på för att verkligen få tillgång till de frysta tillgångarna.

Jag uppfattade också att det första klustret förhoppningsvis kommer att öppnas den 15 juni, men jag undrar om utrikesministern kan göra någon bedömning om vägen framåt. När man läser återrapporten är det inte helt lätt att se hur detta kommer att utkristallisera sig, så jag undrar om det går att få en ytterligare bedömning.

Utifrån just återrapporten undrar jag också om det finns möjlighet att i det här sammanhanget säga någonting om hur utrikesministern ser på EU:s roll framöver i fråga om just Ukraina och kanske också i fråga om förhandlingar mellan Ukraina och Ryssland.

Anf. 59 ANNA LASSES (C):

Herr ordförande! Även vi står som sagt naturligtvis bakom regeringens linje till fullo, så det är ingenting med det.

I anslutning till det Alexandra Völker frågade undrar jag apropå EU hur stämningen är med de andra länderna. Precis som utrikesministern sa: tiden för att på alla fronter som går slå mot Ryssland är nu. Hur är stämningen?

Anf. 60 RASMUS GIERTZ (SD):

Herr ordförande! I förslaget till svensk ståndpunkt välkomnar regeringen Ukrainas framsteg vad gäller reformarbetet och anslutningsprocessen till EU, vilket är väldigt bra, men här brukar ju både riksdag och regering understryka vikten av att anslutningsprocessen är meritbaserad.

Jag ställde samma fråga till kabinettsekreteraren under utrikesutskottets sammanträde i går och fick då ett tillfredsställande svar. Jag undrar om utrikesministern kan utveckla regeringens ståndpunkt vad gäller detta.

Anf. 61 Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M):

Herr ordförande! Jag tackar för frågorna.

När det gäller klusteröppningen är det väldigt välkomnat att man nu har gått med på detta – framför allt från ungersk sida, eftersom det är där det har funnits låsningar. Man har gått med på att öppna det första klustret för Ukraina och Moldavien. Vi vill ju att man ska öppna alla de sex klustren. Vi tycker att de har nått upp till de krav som ska ställas för detta.

Jag besökte själv Ungern i fredags, och det är väldigt tydligt utifrån det jag fick höra där att det man har lovat är att öppna det första klustret. Man har inte lovat något mer, och man har inte heller lovat att man ska stänga några kluster. Vi kommer alltså att behöva fortsätta att arbeta hårt för att driva på för en snabbare process när det gäller Ukrainas EU-närmande.

Apropå frågan från Rasmus Giertz vill jag vara mycket tydlig med att det är en meritbaserad ansats som gäller, och jag är övertygad om att det kommer att stå oss mycket dyrt i framtiden om vi gör avsteg från den principen. Det är inte heller i enlighet med vad som är det bästa för Ukraina, Moldavien och de andra kandidatländerna.

När det gäller EU:s roll i förhandlingarna hade vi en mycket öppen och rak diskussion om detta på Gymnichmötet på Cypern. Alla säger att de är överens om att vi här och nu måste fortsätta att öka pressen på Ryssland och att öka stödet till Ukraina, för vi gör gemensamt bedömningen att Ryssland inte är genuint intresserade av fred nu. De är inte tillräckligt pressade för att vilja eller vara beredda att göra de eftergifter som krävs för att man ska kunna mötas någonstans på mitten, vilket man normalt sett gör i förhandlingar.

Det här är alltså den enda slutsatsen, och det är därför vi håller i vår tvåpunktsplan. Problemet är ju att alltför många EU-länder inte lever upp till det de säger behövs, det vill säga att man hittar en massa svepskäl för att inte sätta hårdare tryck genom exempelvis det fullständiga maritima tjänsteförbudet. Man levererar inte heller tillräckligt mycket stöd.

Hittills i år har Natoländerna åtagit sig att ge militärt stöd på 30 miljarder dollar. Till det kommer EU-lånet på 30 miljarder. Förra året levererade Nato 40 miljarder i militärt stöd. Det betyder att Natoländerna sammantaget har minskat sitt stöd substantiellt jämfört med tidigare. Det vi borde göra är att åtminstone hålla i stödet och dessutom lägga till lånet

på summan. Då hade Ukraina haft en betydligt bättre position, men tyvärr är det många länder som inte lever upp till det de säger.

När det gäller Europas roll i förhandlingarna tror jag att vi delvis pratar förbi varandra, och delvis tror vissa länder att Europa skulle kunna spela en roll här som någon form av medlare. Det tror jag är fullständigt realistiskt. Vi ska inte vara medlare, för medlare ska på något sätt uppfattas som neutrala, och vi ska stå på Ukrainas sida.

Precis som Zelenskyj säger ska vi ju göra just detta, så när det väl hålls skarpa förhandlingar där det på olika sätt krävs leveranser från EU-länderna är det klart att vi ska sitta med vid bordet och att vi ska sitta på Ukrainas sida. Jag är dock övertygad om att Ukraina och Ryssland redan nu har kommit överens direkt mellan sig när det gäller vissa överenskommelser, som till exempel utbyte av krigsfångar.

Den dagen man verkligen är intresserad av förhandlingar kommer sådana att kunna ske, men nu är Ryssland inte intresserat av det, och då är detta som jag ser det egentligen en kvasidiskussion.

Det var väl ungefär det Anna Lasses också frågade om. Stämningen är lite splittrad när det gäller synen på detta.

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Situationen i Mellanöstern.

Anf. 63 Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M):

Herr ordförande! Spänningen mellan Iran och USA har återigen ökat, och risken för ödesdigra misstag och upptrappning är stor. Vi har dock de senaste tolv timmarna sett nyheter om att USA menar att man har nått framgångar i förhandlingarna. Vi kommer att följa detta mycket nära, men vi vet alltså att situationen är mycket skör. Det är av största vikt att parterna visar största möjliga återhållsamhet och engagerar sig i seriösa förhandlingar.

Jag har precis kommit hem från en resa till Gulfen där jag har fört samtal med mina motparter i Saudiarabien, Qatar och Förenade Arabemiraten om just detta. Fri sjöfart måste säkerställas i Hormuzundet, men en långsiktig lösning på konflikten måste också säkerställa att Iran inte kan utveckla kärnvapen, hota säkerheten i regionen eller utföra destabiliserande aktiviteter i närområdet och i Väst.

Det ligger i EU:s intresse att tillsammans med våra partner i regionen verka för en sådan lösning. Samtidigt fortsätter regeringen att verka för att trycket på den iranska regimen ska upprätthållas, och regeringen välkomnar att EU har antagit ytterligare sanktioner. EU måste fortsatt stå upp för det iranska folkets legitima krav på respekt för mänskliga rättigheter.

Situationen i Libanon är mycket allvarlig. Landets stabilitet är hotad, vilket kan få långtgående regionala konsekvenser. Vapenvilan finns i nuläget bara på papperet. Israel måste dra sig tillbaka från libanesiskt territorium, och Hizbollah måste avväpnas i enlighet med vad den libanesiska regeringen har beslutat.

Det är positivt att EU nyligen fattade beslut om ytterligare stöd till den libanesiska försvarsmakten genom den europeiska fredsfaciliteten.

Regeringen välkomnar att samtalen mellan Israel och Libanon under amerikansk medling fortsätter. Den här konflikten kan endast lösas genom förhandling.

Israel har rätt att försvara sig mot Hizbollahs attacker mot israeliskt territorium. Israel måste samtidigt leva upp till sina skyldigheter att skydda civila och civil infrastruktur i enlighet med folkrätten. Israels agerande – inte minst den omfattande förstörelsen av civila hem och jordbruksmark – riskerar att indirekt stärka Hizbollahs ställning och försvaga den libanesiska staten. Den israeliska och den libanesiska befolkningen har rätt att leva i fred och säkerhet i sina hem utan hot om förnyad konflikt.

Den humanitära situationen i Libanon fortsätter att förvärras ju längre stridigheterna pågår. Över 1 miljon har tvingats lämna sina hem, och en fjärdedel av befolkningen riskerar att drabbas av akut matosäkerhet de närmaste månaderna. Sveriges beslut om extra humanitärt stöd om totalt 135 miljoner kronor har välkomnats, liksom vårt betydande kärnstöd till FN-organisationer och rödakorsrörelsen. Till detta ska också läggas det omfattande stöd som kanaliseras via EU.

Samtidigt som nya situationer och behov uppstår måste vi behålla fokus på den svåra humanitära krisen i Gaza. Israel fortsätter att på olika sätt försvåra för humanitära organisationer att verka i Gaza. Regeringen kommer att kräva obehindrat, säkert och varaktigt humanitärt tillträde så länge det behövs.

Genomförandet av fredsplanen står still. I stället för att lämna ifrån sig vapen stärker Hamas nu sin ställning, och i stället för att gradvis dra sig tillbaka indikerar Israel att man avser att avancera. I mitten står Gazas civilbefolkning på en allt mindre yta. EU måste fortsätta att upprätthålla trycket på att fredsplanen ska genomföras för att Gazas civilbefolkning ska få en verklig chans till återhämtning.

Det är välkommet att EU har enats om ytterligare sanktionslistningar av ledande Hamaspersoner. Regeringen anser dock att trycket på Hamas behöver fortsätta att öka.

Regeringen ser fortsatt allvarligt på bosättnarvåldet och bosättnings-expansionen på Västbanken. E1-projektet, som i praktiken innebär ett delat Västbanken, skulle väsentligt försvåra en tvåstatslösning och måste därför dras tillbaka. Bosättningarna och bosättningspolitiken strider mot folkrätten och undergräver tvåstatslösningen. Här måste EU visa större handlingskraft.

Regeringen driver nu på för att EU-kommissionen ska presentera konkreta förslag på åtgärder för en skärpt differentieringspolitik. Regeringen välkomnar att EU har kunnat enas om ytterligare sanktionslistningar av extremistiska bosättare. Vi ser samtidigt att ett antal medlemsstater nu följer Sveriges linje och uppmanar till sanktionslistningar av extremistiska israeliska ministrar. Detta är självklart välkommet, och det är en fråga som vi fortsätter att driva inom EU, liksom frågan om att fler extremistiska bosättare och bosättnarorganisationer ska listas.

Anf. 64 ALEXANDRA VÖLKER (S):

Herr ordförande! Jag börjar med Iran. Det är verkligen inte lätt att hänga med. Bara denna morgon har det både sagts att det är en fullkomlig fred och att detta är bluff, så det är ju verkligen inte lätt.

Det vi däremot tyvärr kan konstatera är att vi inte ser några som helst tecken på att regimen har minskat sitt grepp om Iran. Det är väl en ganska väntad utveckling men ändå en väldigt sorglig utveckling. Där är väl frågan fortsatt hur EU ska förhålla sig till detta framåt utifrån att vi ser att de förhandlingar som sker just nu verkligen inte sker med civilbefolkningens behov, intressen eller fredslängtan i fokus.

Jag känner också en genuin oro över att regimen som sagt fortsätter att strama åt sitt grepp och att de får tillgång till saker som de inte har haft på ett tag, alltså att det snarare släpps på en del sanktioner. Skulle utrikesministern kunna säga någonting om hur man bedömer den frågan?

Jag går vidare till Libanon. Det är alltid så att jag nästan känner rysningar när jag läser nya saker om att Israel evakuerar, för ordet evakuera betyder ju inte det man brukar mena när man säger det. Det innebär ju bara att man tvingar människor att fly hals över huvud och lämna allt för att bli internflyktingar och leva under otroligt svåra förhållanden. Ungefär 60 byar har raderats, och jättemånga har dödats – många av dem barn. Det här är verkligen helt oacceptabelt.

Detta tar oss vidare till nästa punkt. Israels agerande är verkligen helt oacceptabelt och måste markeras mot. Det gäller såklart både Västbanken och Gaza.

När det gäller Gaza har jag en fråga om själva mötesformatet. I återrapporten lyftes det att detta möte eventuellt skulle fokusera särskilt på just Gaza. Kommer det att bli så, eller var det mer en idé som lyftes? Jag tänker att det inte skulle vara helt dumt att fokusera på Gaza. I sådana fall skulle jag också vilja veta lite mer om vad som kommer att diskuteras när det gäller detta.

Vi ser väldigt tydligt att Israel fortsätter att begränsa det humanitära tillträdet, trots att behoven är enorma. Det finns ju också en oro för att kriget med Iran nu har gjort att Gulfländernas möjlighet att fokusera på just Gaza och Västbanken och att återinvestera i återuppbyggnaden av Gaza har försvagats i och med att de själva också har blivit mer indragna i krig. Utrikesministern får gärna säga något om detta.

När det gäller Västbanken är det otroligt viktigt att man verkligen utreder de attacker som har genomförts och att de internationella domstolarna får tillträde och de skyldiga hålls ansvariga.

När det gäller bosättningarna, som bara växer, kom det en rapport den här veckan om att 17 procent av de varor som exporteras som israeliska produkter egentligen härstammar från dessa bosättningar på ockuperad mark. Utifrån detta har det publicerats att Storbritannien med flera ska agera starkare mot de här olika företagen. Är det något som också kan ske i samråd med exempelvis EU? Det handlar ju om väldigt närstående länder till EU. Om jag inte har missförstått är också Norge ibland med i detta arbete tillsammans med Storbritannien.

Jag skulle också vilja ha ett litet förtydligande. Jag blir lite förvirrad ibland när det gäller vad som rapporteras om regeringen utifrån – alltså inte från regeringen själv – när det gäller de här frågorna. Ibland sprids en bild av att regeringen numera driver ett importförbud. Detta skrev Dagens Nyheter senast häromdagen. Samtidigt uppfattade jag exempelvis att utrikesministern sa utökad differentieringspolitik – och det står också här – så jag undrar om det går att förtydliga lite vad regeringens linje faktiskt är. Det sprids ju som sagt en lite annan syn.

Anf. 65 Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M):

Herr ordförande! Om vi börjar med Iran är det mycket riktigt svårt att tolka vad som händer just nu, men mitt intryck från mina samtal tidigare i veckan är att det verkligen har rört på sig.

Bedömningen från flera håll var att man var mycket nära en överenskommelse i en första fas. Det handlar om ett MOU där man ser till att Hormuzsundet öppnas upp, med brasklappen att det kommer att ta minst en månad att genomföra minröjning. Målsättningen är att det man kommer överens om ska vara i enlighet med internationell rätt, det vill säga att man inte ska ta ut tullar. Sedan kommer man att peka på en andra fas, där de frågor som jag bedömer är svårare kommer att förhandlas, bland annat Irans kärnvapenprogram.

Precis som Alexandra Völker sa har Irans civilbefolkning bara fått det värre sedan krigsutbrottet. Mobilnätet är fortfarande nedstängt, i alla fall delvis. Regimen har blivit mer repressiv, och den har också upptäckt ett nytt vapen i form av Hormuzsundet. Jag tror att marknaden under mycket lång tid framöver kommer att prisa in en potentiell stängning igen, även om man hittar en lösning nu. Det är jättedåligt. Det är dåligt för regionen, det är dåligt för världen och det är dåligt för svenska intressen. Vi vill fortsätta att sätta press på den iranska regimen.

Apropå frågan om huruvida Gaza skulle stå i centrum för diskussionerna står det i inbjudan till mötet att diskussionen kommer att fokusera på Gulfen och Iran, och det är också precis vad jag förutser. Men det ligger ett problem i att politiker och medier bara fokuserar på en sak i taget, för då faller den mycket allvarliga situationen i Gaza i glömska. Detta i sig är väldigt dåligt för utvecklingen där, för vi behöver se till att ljuset riktas mot den regionen i större utsträckning, också för att kunna sätta mer press på Israel, i det här fallet. Vi kommer att beröra situationen i Israel och Palestina, står det i inbjudan, så det säger väl en del.

Vi är måna om att fortsätta att öka trycket på Iran, inklusive när det gäller sanktioner. EU har sedan konflikten inleddes antagit en rad ytterligare sanktionslistningar, inklusive en utvidgning i maj av drönarsanktionsregimen mot Iran så att den även kan appliceras på individer och entiteter som förhindrar fri sjöfart genom Hormuzsundet.

När det gäller Libanon uppfattade jag inte riktigt någon fråga, men det hela är väldigt allvarligt. I förhandlingarna kommer Libanon upp, och det råder delade meningar om huruvida Libanon ska omfattas av det avtal som ingås eller inte. Iran hänvisar till Israels bombningar av Libanon som en ursäkt för att från sin sida använda våld. Mitt intryck är att Iran egentligen inte bryr sig så mycket om Libanon och det libanesiska folket men att man använder det som en förevändning för att kunna stärka sin position. Det är min bedömning utifrån de samtal jag haft.

När det gäller tryck på Israel har de länder som nämnades – Frankrike, Norge, Irland och Nederländerna – infört åtgärder som inte är möjliga enligt svensk lagstiftning. Vi har under många regeringar gjort bedömningen att vi sätter mer press om vi gör det genom EU, för det får betydligt större genomslag. Om Sverige ensidigt skulle göra förändringar får det i realiteten betydelse bara på marginalen. Vi behöver ett starkare vapen än så. Å andra sidan är det väldigt frustrerande att EU inte når enighet.

Min bedömning är att det nu finns en annan rörelse i EU. Sverige har

tillsammans med Frankrike verkligen försökt ändra inriktningen så att vi inte ska fortsätta att stänga oss blodiga för att få enighet, vilket vi aldrig kommer att få, utan i stället gå vidare med åtgärder som så att säga bara kräver kvalificerad majoritet. Det är svårt nog. Då är vi inne på handelsåtgärder. Det som regeringen föreslår är höjda tullar på produkter från illegala bosättningar och krav på exportcertifikat. Det handlar om att säkerställa att vi verkligen vet varifrån produkterna kommer.

Regeringen välkomnar att HRVP Kaja Kallas har uppmanat EU-kommissionen att lägga fram konkreta förslag. Vi arbetar aktivt för att detta ska ske. Jag bedömer som sagt att vi kommer att få fler med oss, men därmed inte sagt att vi är i hamn. För att vara väldigt öppen här: Det finns en motsättning mellan EEAS och kommissionen i synen på hur man bör gå vidare med det här. Det är kommissionen som måste lägga fram förslag, och vi måste fortsätta att driva på för att de gör just det. Annars kommer vi inte vidare.

Har jag svarat på alla frågor, Alexandra?

Anf. 66 ALEXANDRA VÖLKER (S):
Jag tror det.

Anf. 67 ANNA LASSES (C):

Ordförande! Tack, utrikesministern, för intressanta svar på frågorna!

Det handlar om vilken roll EU kan ha i Mellanöstern. I och med att utrikesministern just har varit i Gulfländerna är det intressant att se om vi kan göra något för att få fart på fredsprocessen, eller vad vi nu ska kalla det för, när det gäller Gaza. Det är en fråga.

Kan EU göra mer när det gäller Iran? Vad kan EU ha för roll där? Detta kanske utrikesministern kan utveckla lite grann.

Nu har utrikesministern svarat mycket om de olika sanktionsmöjligheterna, men återigen, när det gäller associeringsavtalet: Undersöker regeringen fortsatt om det finns möjlighet att pausa avtalet? Hur ser läget ut för att kunna få igenom en sådan paus?

Anf. 68 Utrikesminister MARIA MALMER STENERGÅRD (M):

Herr ordförande! När det gäller om EU kan göra något för Gaza är jag övertygad om att vi kan det. Vi måste fortsätta att stötta humanitärt. Vi måste fortsätta att ställa krav på humanitärt tillträde, vilket fortfarande är alldeles för begränsat. Vi måste fortsätta att ställa krav på att journalister får komma in. Vi har gjort detta länge, och då kan man naturligtvis fråga sig om vi når någon framgång med våra krav. Det är en relevant fråga. Jag tror att vi måste sätta mer press på Israel på handelssidan.

Det finns ett mycket stort folkligt stöd i Israel för landets agerande i både Libanon och Iran. Det ser väldigt annorlunda ut när det gäller Gaza, och möjligen skulle vi ha större framgång i att påverka i den delen. Å andra sidan är det min tolkning att det kommer att vara mycket svårt att påverka den israeliska regeringen i någon betydande riktning innan val har hållits i Israel. Jag kan bara beklaga det.

När det gäller associeringsavtalet har vi gjort bedömningen att det inte finns stöd för att driva det vidare. Därför har vi tillsammans med Frankrike valt att peka på en annan väg framåt – det som vi kallar en medelväg – för att försöka få med oss den kvalificerade majoritet som krävs. Det handlar

om att stärka just differentieringspolitiken. Sedan ska man vara ärlig och säga att det här inte skulle få någon omfattande påverkan på själva handeln, men jag tror ändå att det är en betydande politisk signal som skulle ha stort värde i förhållande till Israel.

Anf. 69 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Vi i Miljöpartiet står fast vid vår tidigare avvikande ståndpunkt som handlar om associeringsavtalet. Det kom en rapport nyligen som visade att 17 procent av allt som importeras till EU från Israel kommer från bosättningar. Det är därför vi driver på här. Jag hörde de skäl som utrikesministern angav för sina bedömningar, men vi står fast vid vår ståndpunkt.

Anf. 70 ALEXANDRA VÖLKER (S):

Herr ordförande! Vi står fast vid våra avvikande ståndpunkter.

Jag vill börja med att säga att jag verkligen uppskattade svaren tidigare. Jag upplevde dem som väldigt sakliga och innehållsrika.

Vi tycker att Israels agerande på Västbanken och även i Libanon visar att trycket på Israel verkligen måste öka. Vi står därför fast vid våra vanliga avvikande ståndpunkter om att stoppa handeln med varor från bosättningar och pausa associeringsavtalet.

Anf. 71 ANNA LASSES (C):

Vi står också fast vid vår avvikande ståndpunkt när det gäller associeringsavtalet, även om jag hör vad utrikesministern säger.

Anf. 72 ANDREAS LENNKVIST MANRIQUEZ (V):

Ordförande! Tack, utrikesministern, för svaren!

Även vi står fast vid vår tidigare avvikande ståndpunkt om associeringsavtalet.

Anf. 73 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med avvikande ståndpunkter anmällda från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Förbindelserna mellan EU och Kina.

Anf. 74 Utrikesminister MARIA MALMER STENERGÅRD (M):

Herr ordförande! Dagordningens tredje diskussionspunkt är Kina. Regeringen förväntar sig att diskussionen kommer att fokusera på EU:s relation till Kina inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, inklusive frågor som rör ekonomisk säkerhet.

EU:s ansats utgår alltså från synen på Kina som en partner, konkurrent och systemrival. EU-kommissionen framhäver med ökande eftertryck att Kinas agerande på många fronter har en systemisk påverkan på unionen och våra intressen.

Utmaningarna på handelsområdet väntas komma upp under diskussionen på FAC liksom på mötet i Europeiska rådet några dagar senare. Sverige välkomnar en sådan debatt och delar EU-kommissionens

bedömning att Kinas handels- och industripolitiska agerande utgör en oroande och växande utmaning för EU.

Effekten av Kinas subventioner, överproduktion och exportrestriktioner påverkar EU:s konkurrenskraft och ekonomiska säkerhet. Dessutom finns kopplingar till medlemsländernas nationella säkerhet. Regeringen verkar för att EU ska vidta tydliga åtgärder och använda lämpliga instrument för att minska sårbara beroenden och stärka Europas ekonomiska säkerhet, inte minst genom att stärka den inre marknaden, främja robustare leverantörskedjor och minska högriskberoenden av kritiska varor och tjänster.

Kinas fortsatta möjliggörande av Rysslands aggression mot Ukraina har en direkt negativ effekt också på Europas säkerhet. EU och Sverige fortsätter att uppmana Kina att avhålla sig från att leverera alla former av militärt stöd till Rysslands krig. EU har infört sanktioner mot ett antal kinesiska företag och privatpersoner som exporterar produkter med dubbla användningsområden och infört strängare exportkontroll mot kinesiska företag som kringgått EU:s sanktioner. Detta är något som regeringen stöder.

Med Kinas geopolitiska och ekonomiska tyngd kommer det alltid att finnas frågor där EU behöver och gynnas av att samarbeta med Kina. Detta bör ske på ett sätt som är förenligt med våra intressen och grundläggande värderingar.

När det gäller EU:s förbindelser med Kina framhåller regeringen också vikten av att EU slår vakt om den regelbaserade världsordningen och folkrätten, inklusive mänskliga rättigheter. Både Sverige och EU har vid ett flertal tillfällen belyst situationen för mänskliga rättigheter i Kina i internationella sammanhang och vid möten med kinesiska företrädare.

Vi är också tydliga med att Kinas agerande mot Taiwan inger oro. Hot om militärt våld är oacceptabelt. Meningsmotsättningar måste lösas på fredlig väg och på ett sätt som överensstämmer med viljan hos Taiwans befolkning.

Anf. 75 ALEXANDRA VÖLKER (S):

Jag vill börja med att säga att vi tycker att det är otroligt bra och viktigt att man lyfter upp Taiwan och det kinesiska agerandet gentemot Taiwan.

Jag har en fråga: Hur ser utrikesministern på risken att Europa och dess länder ökar sitt beroende av Kina till följd av USA:s svängningar, om man uttrycker sig så? Ett ökat beroende kommer ju med väldigt stora risker, precis som utrikesministern var inne på. Går det att säga något om det?

Anf. 76 Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M):

Herr ordförande! Jag tackar för frågan. Om det är något som världen har insett den senaste tiden är det att alltför många länder har lagt alltför många ägg i samma korg och att man måste diversifiera och sprida riskerna.

Det här innebär en enorm möjlighet för Europa. När länder ser sig om i världen och funderar på vart de vill sprida riskerna i större utsträckning blir Europa en naturlig part därför att de vet att vi är pålitliga. Vi kan vara lite långsamma och administrativt tunga, men när vi väl har kommit överens står vi upp för det som har överenskommit. Det är en ganska stark valuta i dessa mycket stormiga tider.

2025/26:45

12 juni

Det finns dock beroenden där Europa ännu inte har tillräcklig kompetens, och där är det mycket angeläget att vi snabbt bygger upp en sådan. Det handlar till exempel om AI-området, där det framför allt är Kina och USA som är ledande. Därför har regeringen gjort bedömningen att vi i större utsträckning behöver samarbeta med USA på området. Vi har därför ingått avtal, såsom Pax Silica och Technology Prosperity Deal, TPD, så att våra svenska företag har möjlighet att fortsätta att utveckla samarbetet med amerikanska företag.

På handelssidan och på många andra områden har vi en mycket god relation med USA, och detta är något som vi måste dra nytta av. Det handlar ytterst om att göra oss mindre beroende av Kina. På lång sikt handlar det om att vi ska få tillgång till teknik som gör att vi också kan utvecklas och i större utsträckning stå på egna ben även på det här området.

Anf. 77 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går in på dagordningspunkt 7, Övriga frågor.

Anf. 78 Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M):
Herr ordförande! Jag har inget att tillägga där.

Anf. 79 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi så mycket för informationen.

Vi tackar statsrådet med medarbetare för medverkan vid dagens sammanträde i EU-nämnden och önskar lycka till på rådsmötet och trevlig helg när det blir dags.

Anf. 80 Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M):
Trevlig helg!

Anf. 81 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar EU-minister Jessica Rosencrantz med medarbetare hjärtligt välkomna till dagens sammanträde.

Vi börjar med en återrapport.

Anf. 82 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

God förmiddag! Allmänna rådets senaste möte hölls den 26 maj i Bryssel. Jag företrädde Sverige vid mötet. Nämnden har tagit del av den skriftliga återrapporten. Jag har inget ytterligare att tillägga men svarar gärna på frågor.

Anf. 83 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar så mycket för informationen.

Vi går in på dagordningspunkt 3, Den fleråriga budgetramen 2028–2034: utkast till förhandlingspaket.

Anf. 84 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Det cypriotiska ordförandeskapet har precis lagt fram den förhandlingsbox som ska ligga till grund för diskussionen i allmänna rådet. Det pågår nu ett arbete med att analysera den.

När det gäller de sektorsvisa förslagen pågår ett intensivt arbete, där ordförandeskapets plan är att rådet ska anta partiella allmänna riktlinjer för tre förslag: de nationella och regionala partnerskapsplanerna, konkurrenskraftsfonden och det som kallas Europa i världen.

Förslagen omfattar inte de finansiella delarna, utan dessa avgörs först när budgetens helhet är på plats. Rådet kan alltså komma överens om förslagets struktur utan att låsa frågan om hur mycket medel som ska avsättas. Regeringen kan på den grunden ställa sig bakom besluten.

Volymen är den viktigaste frågan för Sverige inför diskussionen om MFF i allmänna rådet. Volymen i förhandlingsboxen är alldeles för stor, särskilt i beaktande av att vi och i princip alla andra nettobetalande länder under det senaste året starkt argumenterat för kraftiga neddragningar.

Regeringen verkar för en återhållsam budget som är omkring 1 procent av EU:s bni. Vi behöver se tydliga neddragningar och omprioriteringar, framför allt inom sammanhållningspolitiken och delar av jordbrukspolitiken.

Regeringen står också fast vid sina övriga ståndpunkter. Vi vill behålla rabatten på den svenska avgiften. Det cypriotiska ordförandeskapets förhandlingsbox innehåller fortsatt en text om korrigering av rabatter, vilket är positivt. Det är positivt att excellens appliceras på delar av budgeten. Det är positivt att rättsstatsprinciper fortsatt är ett krav för att få ta emot medel från EU-budgeten. Vi säger nej till nya egna medel och till ny gemensam upplåning som inte är för att stödja Ukraina. Vi välkomnar

fortsatt modernisering, och vi vill att budgetens styrs mot regeringens prioriteringar: stödet till Ukraina, konkurrenskraften, klimatet och kriminaliteten.

Anf. 85 ANNA LASSES (C):

Jag kommer att ta upp ungefär samma saker som tidigare och de avvikande ståndpunkter som vi hade tidigare.

Den första handlar om jordbruksstödet, som vi anser ska behållas på nuvarande nivå. Det är viktigt att slå fast det. Jag vill också säga att vi står bakom mycket av det som har sagts, men jordbruksstödet tycker vi är viktigt att behålla på nuvarande nivå.

När det gäller sammanhållningspolitiken anser vi att det är av stor vikt att den genomförs och följs upp i samverkan mellan EU-nivå och nationella myndigheter, regionala och lokala aktörer samt berörda samhällsaktörer. Vi anser att det finns risk att den lokala och regionala förankringen kraftigt försvagas i den här nya modellen.

Regeringen lyfter fram att klimatet är ett av de fyra k:n, men vi tycker att detta verkligen behöver förstärkas. När man lyfter fram konkurrenskraft, säkerhet, motståndskraft och beredskap bör man lyfta fram även klimatanpassning. Det är inte en avvikande ståndpunkt utan ett medskick. De andra är avvikande ståndpunkter.

Jag vill betona att det är bra att regeringen lyfter fram att om Ukraina behöver mer pengar kan det inkludera ytterligare lånefinansiering om situationen kräver det. Det är bra. Det är också bra med flexibilitet rent generellt.

Jag har en fråga också. Man lyfter ju fram detta med demokratiåset. Det är något som betonas. Där är ett starkt medskick att om vi nu ska ha klimatet som fokus skulle vi även behöva ha ett klimatlås. Det vill säga att länderna ska uppnå målen, och om de inte gör det bör man ha en motsvarighet till demokratiåset.

Anf. 86 MARKUS KALLIFATIDES (S):

Ordförande! Tack till EU-ministern för föredragningen!

Det går ju fort här. Det är material som kommer ganska snabbt. Jag noterade att analysarbetet pågår i full fart.

Vi har hunnit notera att en rabatt nämndes av EU-ministern. Det tycker vi socialdemokrater är en väldigt viktig del av den svenska ståndpunkten, så vi välkomnar det.

Jag ska ställa en fråga. Det vore intressant att höra EU-ministerns och därmed regeringens initiala bedömning ur svensk synvinkel. Vad är det allra viktigaste som har hänt här på slutet, nu när det finns en – inte siffersatt men med vissa siffror satt – förhandlingsbox?

Anf. 87 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Centerpartiets ståndpunkter har vi ju diskuterat här tidigare. Låt mig därför bara väldigt kort säga att vi också värnar jordbruksstödet i budgeten.

Sedan är det uppenbart så att jordbruksstöd och sammanhållningspolitik är de stora delarna av budgeten. Det är klart att om man inte vill se en kraftigt ökad volym måste man ta minskningar någonstans, och då ser vi att det finns utrymme att göra det i en del av de

väldigt stora budgetposterna. Men vi ska såklart fortsätta säkerställa att medel går också till jordbruket och till sammanhållningspolitiken.

När det gäller de nationella och regionala planerna är det väldigt viktigt att det här sker i enlighet med partnerskapsprincipen, det vill säga att det görs tillsammans med både våra myndigheter och våra regioner på ett bra sätt. Vi har också försökt hitta strukturer i form av både remisser och dialog med våra regioner för att de ska kunna ge tydliga medskick och input om hur de här planerna ska utvecklas och tas fram, vilket är viktigt.

Klimatet värnar vi också som en del i EU:s samlade arbete. Där har Sverige drivit på för tydliga målsättningar, som vi nu också har fattat beslut om, att minska utsläppen med 90 procent till 2040 men också för att det ska finnas med i förslaget att en viss andel av budgeten ska gå till klimatåtgärder, vilket är viktigt.

På samma sätt kan man diskutera när det gäller klimatambitionerna. Det finns metoder för detta kopplade till klimatråmverket men också till NRP-planerna, som vi pratade om i kammaren häromdagen. Det är klart att det kommer att vara en tydligare form av prestationsbaserad framtagning av de här planerna. Hur detaljerade de kommer att vara får vi väl återkomma till.

När det gäller själva budgeten kan man konstatera att detta är en lång process. Men vi har varit väldigt tydliga från svensk sida – och inte bara vi utan också flera andra länder – med att det behövs kraftiga nedskärningar av volymen på budgeten. Det har inte skett i det nya förslaget från det cypriotiska ordförandeskapets sida. Därför har jag i mina initiala kommentarer varit tydlig med att det är för lite och att vi måste gå ned ytterligare i volym. Flera andra länder såsom Nederländerna och Österrike har varit inne på samma tema, men vi kan nog räkna med att fler länder kommer att höras i debatten framöver.

Vad har hänt? Jo, man har föreslagit en viss neddragning men inte alls tillräcklig och dessutom delvis på fel områden, det vill säga i moderniseringsdelarna av budgeten. Det tycker vi är otillräckligt och på så sätt dåligt. Men förhandlingen fortsätter, så vi ser det här som en anledning att höja rösten ytterligare.

Anf. 88 REBECCA LE MOINE (MP):

Ordförande! Tack, statsrådet, för föredragningen!

Jag tänkte börja med att fråga om klimatskadliga subventioner och miljöskadliga subventioner över huvud taget är en del av diskussionen som förs.

Min andra fråga är hur regeringen ser på risken att de så kallade Lifeprojekten inte kommer att finnas kvar. Det finns en stor oro över att det här instrumentet och de här fonderna riskerar att försvinna med den nya strukturen.

Det är mina två inledande frågor.

Anf. 89 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Det finns ju en princip om att budgeten ska ”do no harm”. Det är en princip och ett angreppssätt som vi välkomnar.

Det finns också målsättningar om att en viss andel av budgeten ska gå till olika typer av klimatåtgärder, så klimatperspektivet fortsätter att vara viktigt för Sverige också i budgetprocessen.

När det gäller Life kan vi konstatera att det förs in i den nya konkurrenskraftsfonden i stället för att vara kvar som ett eget program. För regeringen är det särskilt viktigt att de uppgifter som Life i dag har tas om hand i den nya strukturen, inte nödvändigtvis att programmet behåller sin nuvarande form. Det finns ju ett syfte med den nya budgeten att försöka förenkla och minska antalet program. Uppgifterna i programmet är fortsatt viktiga, men programmet behöver inte nödvändigtvis behålla formen som sådan.

Som vi ofta säger i de här sammanhangen är budgetarna en del av vårt arbete, men vi bedriver ett omfattande arbete i flera delar för att värna biologisk mångfald nationellt och i det internationella arbetet.

Anf. 90 MATILDA ERNKRANS (S):

Ordförande! Eftersom ministern också under den här punkten, som gäller den fleråriga budgetramen, berör de delar som återkommer på dagordningen och handlar om förordningarna om NRP-fonden och konkurrenskraftsfonden får jag nog ställa frågan här.

När det gäller de här förordningarna kan man kanske konstatera att de stora utmaningarna som återstår är de frågor som man kommer att fortsätta förhandla inom ramen för EU:s långtidsbudget. Därför får statsrådet gärna utveckla lite om det finns specifika saker som statsrådet tänker att det är viktigt att Sverige lyfter fram redan nu när det gäller både konkurrenskraftsfonden och NRP-fonden, som är viktiga för svensk räkning. Det vore intressant att höra.

Anf. 91 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Tack, statsrådet, för svar på frågorna!

Jag tänker ändå stå fast vid Miljöpartiets tidigare avvikande ståndpunkt. Jag tänker mycket på just naturvärden. Om vi tycker att klimatet står ganska långt ned på dagordningen är det ingenting jämfört med den biologiska mångfalden. Den finns inte riktigt med i språket.

Ibland finns det synergieffekter mellan dessa, men ibland finns det inte det. Jag kommer därför att stå fast vid tidigare avvikande ståndpunkt.

Jag funderar också på naturvärden i Sverige, där regeringen har gjort en betydande sänkning av anslagen. Men man har också en vilja, en önskan och en retorik om att det eftersom det finns EU-direktiv och EU-mål som är längre satta och mer ambitiösa än de svenska miljömålen också finns en logik i att pengarna ska komma därifrån.

När man nu riskerar en omstrukturering kan det i sin tur riskera att leda till att det blir svårare för länsstyrelser och kommuner runt om i Sverige, som är ganska vana vid att jobba direkt med Life-fonderna för att göra en stor del av arbetet med artbevarandet i Sverige. Detta kan göra det krångligare för dem att få möjlighet att utföra detta viktiga arbete.

Jag tycker att det rimmar ganska dåligt med ambitionen att använda EU-medel för att bedriva naturvård och att vi ska jobba för regelförenkling. Jag hoppas att det kan fortsätta, men jag är orolig.

Anf. 92 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Vi kommer under nästa dagordningspunkter att återkomma specifikt till de olika förordningarna. Jag kommer då att gå in ganska mycket i detalj på regeringens synpunkter.

När det gäller exempelvis konkurrenskraftfonden kan man säga att vi har drivit på väldigt tydligt för värdet av excellens och att inte betrakta konkurrenskraftfonden som ett medel primärt för omdistribution mellan medlemsstater. Det ska handla om att verkligen bygga riktig excellens från Europas sida så att vi kan konkurrera med exempelvis Kina och USA.

När det har handlat om NRP och jordbruket är det mycket fokus på lönsamhet, konkurrenskraft, förenkling, det globala Europa och inte minst Ukrainastödet. Det finns väldigt mycket att säga här, så jag återkommer mer detaljerat under nästa dagordningspunkt. Det här är mer en övergripande diskussion.

Miljöpartiet hade väl mer av synpunkter eller medskick än en fråga. Vi kan säkert ägna oss åt kammardebatter på det här temat. För regeringen är det fortsatt viktigt i Sverige och i EU att värna arbetet både kring klimat och kring biologisk mångfald. Jag kan garantera att Sverige ses som ett föredöme på området jämfört med andra medlemsstater, och vi fortsätter att driva övriga Europa och EU framför oss.

Anf. 93 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med avvikande ståndpunkter från Centerpartiet och Miljöpartiet.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Den fleråriga budgetramen 2028–2034 och punkt a, Förordningen om inrättande av Europeiska fonden för ekonomisk, territoriell och social sammanhållning, jordbruk och landsbygd, fiske och havsfrågor, välbefinnande samt säkerhet för perioden 2028–2034, NRP-förordningen.

En fantastiskt koncis och pricksäker rubrik!

Anf. 94 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Ordförande! Just det – kort kallat NRP!

Vi kommer nu in på tre olika sektorslagstiftningar där rådet väntas anta partiella allmänna riktlinjer. Det är en partiell överenskommelse eftersom vissa frågor, som jag nämnde tidigare, är klamrade och kommer att beslutas om vid ett senare tillfälle. Det rör sig bland annat om frågor kopplade till budgeten och om horisontella EU-preferensbestämmelser.

Under den första punkten, a, väntas rådet anta en partiell allmän riktlinje om den föreslagna ramförordningen för en övergripande fond, den så kallade NRP-förordningen. Dock pågår i dag möte i Coreper, och det är fortsatt oklart om det kan bli en överenskommelse. Om inte väntas ordförandeskapet lämna en rapport om läget i förhandlingarna.

Förslaget till NRP-förordning är en del i kommissionens förslag om EU:s fleråriga budgetram, utgiftsrubrik 1, och omfattar i huvudsak de delar av EU-budgeten som genomförs genom delad förvaltning.

NRP-förordningen består av två huvuddelar, ett regelverk för nationella och regionala partnerskapsplaner och europeiskt territoriellt samarbete samt ett regelverk för en EU-facilitet. Förordningen kompletteras med sektorsspecifika förordningar som reglerar genomförandet av insatser inom olika sakområden och ett genomföranderamverk som omfattar alla delar av budgeten och inte enbart NRP-förordningen.

Förhandlingarna pågår in i det sista, och läget är fortfarande oklart. Regeringen har lämnat sitt stöd för ambitionen om en överenskommelse eftersom vi bedömer att det är viktigt dels för genomförandet i medlemsstaterna, dels för de fortsatta diskussionerna om budgetnivåer.

Regeringen fortsätter att värna strukturen i förslaget. Vår bedömning är att den innebär bättre förutsättningar att hantera olika nationella och regionala utmaningar samtidigt som möjligheten att överföra medel mellan åtgärder underlättas.

Regeringen verkar också för att kravet på reformer i medlemsstaterna inte urholkas eftersom de har potential att bidra till att EU-medlen ger positiva strukturella effekter.

Regeringen välkomnar att EU-medel är villkorade av respekt för rättsstatens principer och stadgan om de grundläggande rättigheterna och verkar för att förslaget inte urvattnas i det avseendet.

Även i övrigt värnar regeringen skyddet av unionens finansiella intressen liksom viktiga budgetprinciper såsom nationell medfinansiering och strikta återtaganderegler.

Om överenskommelsen i tillräcklig utsträckning möter de ståndpunkter jag just har redogjort för avser regeringen att stödja antagandet av en partiell allmän riktlinje.

Anf. 95 MATILDA ERNKRANS (S):

Jag återkommer kanske med några frågor. Det är bra att höra att regeringen håller i rättsstatens principer. Sedan är det lite speciellt att egentligen inte veta vad det är som ligger på bordet i Coreper, där det är oklart om det kan bli en överenskommelse eller inte. Regeringen har ändå ambitionen att det ska bli en överenskommelse.

Med det sagt skulle jag vilja veta om det är säkerställt att det, även om det blir nationella kuvert, finns ett starkt regionalt inflytande både i förordningen och i de förhandlingar som sker inom långtidsbudgeten. Inte minst har gleshetskriteriet varit viktigt att värna.

I de delar som berör jordbrukspolitiken har vi tidigare tyckt att man behöver ha högre ambitioner när det gäller klimatdelarna. Skrivningarna har varit lite svaga sedan tidigare. Det är också en fråga i den här delen.

När man läser själva förordningen är känslan som sagt att det svåraste kanske inte ligger i själva förordningen utan i förhandlingarna under EU:s långtidsbudget. Men det är viktigt att förordningen inte ger begränsningar, utan att det regionala inflytandet, gleshetskriteriet och rättsstatens principer samt klimatdelarna snarare är säkerställda.

Anf. 96 ANNA LASSES (C):

Jag kan, tror jag, hålla med om en del som Matilda Ernkrans just tog upp, framför allt när det handlar om sammanhållningspolitiken och regionalt inflytande.

I princip står vi bakom den ståndpunkt som regeringen lyfter fram. Men samtidigt vill vi säkra att den här strukturen inte undergräver finansieringen för både jordbruks- och landsbygdspolitiken och sammanhållningspolitiken. Det är vårt frågetecken, och jag skulle gärna vilja höra ett svar från EU-ministern.

Anf. 97 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Det här är en ganska omfattande punkt, vilket också indikerades av ordförandens långa uppräknings av syften med NRP-förordningen.

Vi har givit många olika saker, som jag var inne på. Jag nämnde några av dem, nämligen nationell medfinansiering, strikta återtaganderegler, rättsstatens principer och viss flexibilitet i hur man utnyttjar medlen. Det är alltså en omfattande process.

Inte minst när det gäller rättsstatens principer välkomnar regeringen att det nu finns mycket mer omfattande krav på rättsstatens principer än det gjorde i tidigare budget. Det är något som vi fortsätter att slåss för, framför allt när det gäller att det inte ska urvattnas.

Några specifika frågor kom upp här, till exempel om gleshetskriteriet. Det är något som vi fortsatt kämpar för tillsammans med Finland. Men det är egentligen inte föremål för den här förhandlingen, utan det sker i en större, separat, förhandling där vi fortsätter att strida för det. Vi uppfattar inte att det är något som kommer att avgöras på kvällens möte.

När det gäller miljö- och klimatåtgärder finns det beskrivet att minst 43 procent av medlen för de nationella och regionala partnerskapsplanerna, exklusive medel för försvar och säkerhet, ska gå till miljö- och klimatåtgärder. Det är viktigt att också fortsatt freda att det finns ambitioner för miljö och klimat här.

Partnerskapsdialogen har vi pratat mycket om. Där är regeringens bestämda uppfattning att vi ska ta fram de här planerna i nära dialog med både våra myndigheter och våra regioner. Det har också varit remissförfaranden och dialoger och funnits möjligheter att ge synpunkter på hur planerna ska utformas. Vi fortsätter att bejaka det som är det uttryckliga målet, det vill säga att detta ska göras i enlighet med partnerskapsprincipen.

Anf. 98 REBECCA LE MOINE (MP):

Ordförande! Jag tänkte i första hand fråga om en sak. Vi står nu inför den största naturvårdssatsningen, kan man säga, med restaureringslagen. Har man analyserat hur de här två kan gå hand i hand så att man inte kör i två olika stuprör?

Det handlar ju egentligen om dem som äger mark och som brukar marken och producerar livsmedel både inom fiskerier, lantbruk, jordbruk och skogsbruk. De både kan och behöver bidra enormt mycket. Men för att det ska funka måste de också gynnas i detta. Det måste finnas ekonomiska incitament. Jag kan tycka att man också gärna från start kan vara med och driva på för detta med EU:s medel.

Har regeringen analyserat hur de här två processerna kan samverka så att man inte, så att säga, kör dem i stuprör?

Anf. 99 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Det är klart att vi redan i dag tittar på hur vi inom ramen för naturrestaureringsplanen kan vidta olika typer av åtgärder på ett lämpligt sätt.

Den kommande budgeten har vi inte analyserat exakt med dessa glasögon eftersom det är en mer framåtblickande produkt, men det är klart att det finns beröringspunkter. Som det är just nu är det ändå delvis två olika processer. Det är det korta svaret.

Anf. 100 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Det finns mycket som jag tycker är bra i detta. Tidigare har regeringen varit tydlig med att sätta någon typ av tak och vända lite grann på den utveckling där det för lantbruken snarast handlar om att det är storleken på arealen som lönar sig och som får bidrag. Där behöver man ha helt andra incitament.

För att ge lite beröm vill jag säga att det har varit ett bra fokus på generationsväxling och att gynna och förenkla för nya generationer att ta vid. Det är berömvärt, och jag hoppas att det också kommer att finnas med och vara prioriterat från Sveriges sida.

Djurvälfärden är också ett högt prioriterat område, där jag skulle säga att det finns väldigt många vinster för Sverige som också går hand i hand med konkurrenskraften.

Jag ska försöka fatta mig kort: Jag står fast vid tidigare avvikande ståndpunkt som har lämnats i miljö- och jordbruksutskottet.

Anf. 101 MATILDA ERNKRANS (S):

Det är svåra och stora förhandlingar. Ärendet handlar om förordningen, men tidigare hade vi förhandlingar om långtidsbudgeten. Jag tänker ändå att jag anmäler en mjuk avvikande ståndpunkt, bara för att vi vill att det ska vara tydligt att det som är regeringens uppdrag är att säkra regionalt inflytande och gleshetskriteriet. Det handlar inte om bara om att värna rättsstatens principer och klimat utan om att faktiskt driva på för högre ambitioner.

Så tänker jag mig en formulering för en mjuk avvikande ståndpunkt, eller medskick, till regeringen.

Anf. 102 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Jag vet inte vad en *mjuk* avvikande ståndpunkt är, men låt mig konstatera att regeringen denna gång, liksom alla gånger, går i bräsch för rättsstatens principer. Det har vi gjort sedan innan förhandlingarna påbörjades, tillsammans med inte minst Finland, och det fortsätter vi att göra. Vi tillhör absolut hökarna i detta sammanhang i en EU-krets. Vi välkomnar såklart att det finns mer stöd för rättsstats-konditionalitet, och vi driver på för att det ska vara så starkt som det bara går. Vi fortsätter att driva på för klimatåtgärder och gleshetskriteriet.

Då har jag sagt detta, som ett svar på den mjuka avvikande ståndpunkten.

Anf. 103 ORDFÖRANDEN:

Med avvikande ståndpunkter anmällda från Miljöpartiet och Socialdemokraterna finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går in på dagordningspunkt 4 b, Förordningen om inrättande av Europeiska konkurrenskraftsfonden, inbegripet det särskilda programmet för försvarsforskning och försvarsinnovation.

Anf. 104 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Ordförande! Här väntas rådet anta en partiell allmän riktlinje om ett kompromissförslag om den europeiska konkurrenskraftsfonden. Jag tänkte göra ett antal nedslag i kompromissförslaget och hur detta förhåller sig till

för Sverige prioriterade frågor. Regeringens övergripande bedömning är att kompromissförslaget innehåller flera förbättringar jämfört med kommissionens förslag, i linje med den ståndpunkt som har överlagts med riksdagen.

För det första har fonden generellt fått ett tydligare fokus på att skapa EU-mervärde, främja innovation och produktivitet samt att åtgärda marknadsmisslyckanden. Det har varit viktigt för Sverige att finansieringen styrs mot projekt där marknaden inte fullt ut kan bära risken på egen hand och där offentlig riskdelning har bäst förutsättningar för att mobilisera privat kapital.

För det andra har förutsättningarna att uppnå dessa mål förbättrats genom att det har tillkommit tydliga tilldelningskriterier som säkrar fördelningen av medel baserat på en bedömning av projektets kvalitet och väntade resultat. Det vi brukar kalla för en meritbaserad ansats eller excellens.

Det bör nämnas att det har funnits en stor grupp medlemsstater som i motsats har drivit på för förslag för att stärka den geografiska balansen i fonden. Förslag har dryftats om att inkludera detta perspektiv i fondens generella mål eller tilldelningskriterier, ytterst explicita öronmärkningar på geografisk basis eller till små och medelstora företag. Det är något Sverige tydligt motsätter sig.

Förslaget vi har att ta ställning till nästa vecka innehåller dock inslag för att tillmötesgå denna grupp. Det rör sig framför allt om bestämmelser för att stärka grundförutsättningarna för potentiella projekt och sökanden, exempelvis genom finansiellt stöd till nationella kontaktpunkter samt särskilda insatser riktade till små och medelstora företag. För att nå en kompromiss och eftersom åtgärderna bedöms som avgränsade och proportionerliga kan regeringen acceptera förslagen.

För det tredje har det tydliggjorts att finansiella instrument som lån och garantier ska premieras framför bidrag. Det har gjorts förbättringar för att tillse att det också blir så i praktiken samt för att skapa incitament för högre risktagande. Det här är välkommet eftersom det förstärker EU-budgetens hävstångseffekt.

För det fjärde har det gjorts ett antal begränsningar i de industripolitiska verktyg som är föremål för beslut. Begränsningarna kommer enligt regeringens bedömning att minska risken för snedvridning av den inre marknaden och för en ineffektiv resursallokering.

Avslutningsvis har det alltså gjorts framsteg i förhandlingarna avseende medlemsstaternas roll också i styrningen och gällande kopplingen till Horisont Europa.

Jag vill avsluta med att informera EU-nämndens ledamöter om att vi väntar oss ett uppdaterat kompromissförslag från ordförandeskapet under dagen. Baserat på diskussionerna i Coreper i onsdags och den information vi har fått räknar vi med att det rör sig om få och riktade ändringar jämfört med den version jag har redogjort för i dag.

Vår bedömning är att revideringarna kommer att ligga i linje med den svenska ståndpunkten och därför kan accepteras vid mötet nästa vecka. Om kompromissförslaget eller diskussionerna på mötet däremot går i en riktning som Sverige inte kan acceptera agerar vi enligt den ståndpunkt som har förankrats med riksdagen. Jag vill särskilt understryka vikten av att den övergripande meritbaserade ansatsen inte får undermineras.

Anf. 105 MATILDA ERNKRANS (S):

Ordförande! Det är lite samma sak här. De riktigt svåra grejerna kanske ligger i budgetförhandlingen. Jag tyckte att statsrådet på en tidigare punkt nämnde excellens. Nu kanske jag inte lyssnade tillräckligt väl, därför ställer jag frågan.

I den version vi har fått till oss tycker också jag att det verkar vara skrivningar som snarare går åt ett annat håll, inte minst när det gäller forskningsdelen och innovationsdelen. Det ska vara en större tyngdpunkt på breddning – widening. Det är inte riktigt så vi brukar tycka. Vi behöver hålla i excellenskriteriet på EU-nivå. Kvalitet måste vara vägledande om vi ska stärka unionen med forskning och innovation.

Kan du säga något mer om detta, så att vi inte släpper igenom något här som sedan kan användas till att pengarna ska fördelas på något annat sätt?

Anf. 106 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Som jag sa i mitt anförande har vi drivit på för excellens, och vi har sett att förutsättningarna har förbättrats. Det ska vara ramen för de olika tilldelningskriterierna. Det är vår uppfattning, och det är vår bedömning av det liggande förslaget att det nu är tydligt i tilldelningskriterierna att det ska vara excellens.

Jag vill bara understryka att det är otroligt viktigt för Europas framtid att vi inte primärt ägnar oss åt att omdistribuera mellan medlemsstater. Det har vi andra program för. Det här programmet tar sikte på att bygga riktig excellens. Det är bara så vi kan konkurrera med Kina och med USA, och det är något som Sverige har understrukit i förhandlingarna.

Det är en stor grupp medlemsstater som av uppenbara skäl och egenintresse driver på i en annan riktning. Den gruppen är vokal och inbegriper ett antal medlemsstater. Som jag beskrev i mitt anförande innehåller förslaget inslag som vi har att ta ställning till för att gå gruppen till mötes. Det handlar framför allt om bestämmelser för att stärka grundförutsättningar för potentiella projekt och sökanden, exempelvis genom finansiellt stöd till nationella kontaktpunkter samt om särskilda insatser riktade till små och medelstora företag.

Vi bedömer ändå att de delarna är avgränsade och proportionerliga; på ren svenska stör det inte ut grundgrundpremisserna att det ska vara excellens som ska vara avgörande. Därför kan vi ändå acceptera dessa förslag för att kunna landa någonting med medlemsstater som står i andra ringhörnan i diskussionen.

Ja, excellens är även i fortsättningen tilldelningskriteriet och det som Sverige driver i detta.

Anf. 107 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade standpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4 c, Förordningen om inrättande av Europa i världen.

Anf. 108 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Här väntas rådet anta en partiell allmän riktlinje för det föreslagna nya utrikesinstrumentet Europa i världen i MFF, där även Europapelaren, migration och den så kallade flexibilitetskudden ingår.

Regeringen har verkat för att EU:s utrikespolitiska instrument blir ändamålsenligt och effektivt så att det kan hantera akuta kriser, stärka EU:s beredskap inför migrations-, säkerhets- och utrikespolitiska utmaningar samt möjliggöra flexibla insatser inom ramen för minskade biståndsvolymer och budgetar.

Vad gäller Europapelaren har regeringen verkat för att stödets storlek och sammansättning anpassas efter Ukrainas särskilda och omfattande behov. Regeringen har också verkat för en ändamålsenlig styrning av stödet till kandidat- och partnerländer, inklusive Ukraina för att i största möjliga mån bidra till ländernas reformarbete.

Vad gäller EU-biståndet har regeringen drivit på för att det ska motverka irreguljär migration, främja återvändande och minska grundorsakerna till irreguljär migration. Biståndet ska användas villkorat som hävstång för att förmå ursprungsländer att följa folkrättsliga principer och återta sina egna medborgare.

Gällande det som kallas flexibilitetskudden har regeringen drivit på för att den ska fungera som en operativ resurs för oförutsedda omständigheter och nya prioriteringar. Mobiliseringen av medel bör därför omgärdas av tillräcklig strategisk styrning och insyn utan att processen blir så tungrodd att flexibilitet och operativ funktion urholkas.

Mot bakgrund av förhandlingsresultatet och de ingångsvärden jag har just redogjort för avser regeringen att ställa sig bakom den partiella allmänna riktlinjen.

Anf. 109 ORDFÖRANDEN:

Det är lite svårt att hålla sig för skratt för den fantastiska flexibilitetskudden! Innovationskraften i EU är som störst när vi ska sätta namn på saker.

Anf. 110 ANNA LASSES (C):

Ordförande! Det är väl den delen där vi står som längst från regeringen. Det handlar framför allt om biståndsdelen. Jag har egentligen inga frågor, utan jag tänker framföra de avvikande ståndpunkter som vi står fast vid.

Den första är att vi inte tycker att man ska koppla biståndet till att främja återvändande. Det är vi starkt emot.

Flexibilitet är bra, och stöd till Ukraina ska vi ha. Vi har tidigare sagt att om Ukraina behöver stöd ska det finnas utrymme att låna pengar till det. Men vi får inte glömma bort resten av världen. Därför är vi lite oroliga för att flexibiliteten går ut över resten av världen så att det slutar med att i princip hela biståndet går till Ukraina. Det vill vi inte. Där behövs någon form av reglering.

Vi har tidigare framfört att vi tycker att det är dåligt att man tar bort de siffrersatta målen för jämställdhet inom biståndet, i synnerhet med tanke på att jämställdhet går bakåt i världen. Vi tror att det är viktigt med de markörerna. Det skulle vi vilja återinföra.

Anf. 111 MATILDA ERNKRANS (S):

Ordförande! Det här är en förordning. Jag tänker att en del saker kommer att återstå i budgetförhandlingarna. Det är viktigt för oss att få säga att det är viktigt att upprätthålla och utveckla stödet när det gäller internationell solidaritet i världen. EU har en viktig roll i detta.

Nu sa inte statsrådet så i det muntliga, men i det skriftliga står det att regeringen verkar för ett negativt villkorande. Det var något nytt för mig. Villkorat bistånd är en sak, men vad är negativt villkorande? Är det det motsatta, eller vad? Villkorat bistånd kan behöva användas.

Däremot skulle jag vilja ha svar på frågan om regeringen gör bedömningen att det i den här förordningen är tydligt att det inte gäller det humanitära biståndet, inte heller det som fördelas direkt till civilsamhällets organisationer.

Också i den här förordningen framgår det att man ska jobba mer innovativt – det tycker vi också – och det är viktigt att få fram mer pengar till bistånd. Vi vill dock markera att det som vi sett i Sverige och som KU nu granskar, nämligen att man skickar svenskt bistånd rakt in i premiärministrars händer och kanslier med möjlighet att sedan fördela det till sina familjemedlemmar, vilket verkar gränsa mot korruption – det är detta som nu granskas av KU i Somaliafallet – vill vi inte se hända, varken med svenskt bistånd eller med det bistånd som kanaliseras via EU. Där går väl ändå gränsen.

Anf. 112 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Även vi i Miljöpartiet har en avvikande ståndpunkt som vi står fast vid. Det handlar i korta drag om att vi inte tycker att bistånd ska villkoras och användas som påtryckningsmetod på något sätt. Det ska styras av var behovet är som störst.

Anf. 113 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Negativt villkorat kan till exempel handla om återtagande enligt internationell rätt, alltså att ta tillbaka sina egna medborgare, annars får man inga medel. Det är ett exempel på ett negativt villkorat bistånd. Det är också ett exempel på villkorat bistånd, så det beror såklart lite på hur man vill använda uttrycket. Men det kan kallas negativt villkorat – att inte få medel om man inte tar tillbaka sina egna medborgare enligt internationell rätt. Föränderlig vokabulär.

Det humanitära biståndet brukar sällan vara villkorat. Jag kan inte se framför mig att det gäller i det här fallet heller. Det är åtminstone inget jag har uppfattat över huvud taget. Mina medarbetare säger också nej – självklart inte det humanitära. Det finns fortsatt förslag om 12 miljarder euro för humanitärt bistånd.

Jag kan bara konstatera i största allmänhet att vår svenska ståndpunkt när det gäller ett jämställdhetssäkrat bistånd är att grundläggande principer och värderingar såsom mänskliga fri- och rättigheter, demokrati, rättsstatens principer, jämställdhet, global hälsa samt sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, SRHR, ska värnas i EU:s utrikesinstrument och integreras genomgående.

Jag konstaterar också att här finns en viktig roll för EU att spela. I ett världsläge där andra länder drar tillbaka stöd på det här området finns det en mycket viktig roll för EU att fylla, inte minst också när det gäller

civilsamhällets roll och deltagande i genomförandet av EU:s utrikesinstrument och att det också kan säkras. Vi stöder starka och tydliga skrivningar i de delarna.

Det ingår också i förslaget att jämställdhet ska integreras i alla program och åtgärder – dock utan ett specifikt utgiftsmål, som Anna Lassés sa.

Specifika svenska diskussioner kommer inte att vara föremål för den här förhandlingen, inte heller enskilda KU-processer. Jag avstår från att diskutera dem här.

Anf. 114 MATILDA ERNKRANS (S):

Jag tror inte att statsrådet svarade när det gällde villkorat bistånd i relation till civilsamhällesorganisationer.

Anf. 115 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Jag kan inte svara i detalj på det, tror jag, om inte någon av mina medarbetare vet att det är något särskilt i den delen. Nej. Det villkorade biståndet handlar framför allt om de medel som går till stater som inte tar tillbaka sina egna medborgare, till exempel, eller inte lever upp till internationell rätt. Det är det vi menar med villkorat bistånd.

Anf. 116 MATILDA ERNKRANS (S):

Jag tackar för svaret. Det får nog ändå bli en avvikande ståndpunkt från oss socialdemokrater. Vi tycker att det är viktigt att säkerställa att villkorat bistånd inte ska gå till humanitärt bistånd och inte heller till civilsamhällesorganisationer, med tanke på hur detta är uppbyggt och hur vi ser på det. Vi är för villkorat bistånd, men det ska inte villkoras i relation till humanitärt bistånd och inte heller i relation till civilsamhällesorganisationer.

Anf. 117 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar då att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt, med avvikande ståndpunkter anmällda från Socialdemokraterna, Centerpartiet och Miljöpartiet.

Vi går in på dagordningspunkt 5, Omnibuspaketen om förenkling av lagstiftningen. Vi rör oss från superspecifika till något mer generella dagordningspunkter.

Anf. 118 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Precis! Nu är det omnibusar.

Under den här dagordningspunkten ska rådet få en presentation av ordförandeskapet om hur förhandlingsarbetet med de så kallade omnibuspaketen om förenkling går.

Vid Europeiska rådet i mars underströks vikten av att arbeta med regelförenkling för att stärka EU:s konkurrenskraft, vilket regeringen välkomnade. En del av detta arbete rör de förslag till omnibusar om regelförenkling som kommissionen har presenterat. Hittills är det tio paket.

Förhandlingarna i rådet har under våren varit intensiva. Just nu förhandlas fyra paket där cyprioter vill nå en allmän riktlinje innan ordförandeskapet är slut. Det gäller omnibus VII om digitala frågor,

omnibus VIII om miljö, omnibus IX om fordon och omnibus X om foder och livsmedel. Vidare ligger tre paket i trilogi: omnibus IV om en ny definition av small mid-caps, tekniska specifikationer och digitalisering, omnibus V om försvarsupphandling och omnibus VI om kemikalier.

Regeringen stöder det fortsatta arbetet med regelförenkling på EU-nivå, inklusive omnibusförhandlingarna. Det är viktigt att alla förslag bidrar till verklig regelförenkling för att förenkla för europeiska företag och därigenom stärka EU:s konkurrenskraft.

Anf. 119 MARKUS KALLIFATIDES (S):

Ordförande! Vi socialdemokrater har inledningsvis i diskussionerna om förenklingsarbetet och omnibuspaketen välkomnat ambitionen att förenkla, att minska regelbördan och att göra det lätt att göra rätt, inte minst för små och medelstora företag. Samtidigt har vi varit väldigt tydliga med att detta arbete och denna vällovliga ambition inte får innebära minskade ambitioner på viktiga områden som klimatomställning – en stark konkurrenskraftsfaktor för Europa och Sverige i synnerhet – arbetstagares rättigheter, konsumentskydd och hälsa.

Detta var ju en väldigt kortfattad ståndpunkt. Jag vill ge EU-ministern chansen att utveckla den svenska ståndpunkten, lite grann som hon tidigare gjort här i EU-nämnden, med hur viktigt det är att regelförenkling ska vara regelförbättring och inte får innebära sänkt ambitionsnivå. Här sades det ingenting om det.

Anf. 120 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Jag instämmer med föregående talare.

Jag undrar om statsrådet skulle kunna utveckla vilka akter eller liknande som omnibus VIII om miljö skulle röra sig om.

Anf. 121 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Precis, det var en relativt kort ståndpunkt, i alla fall jämfört med tidigare muntliga redovisningar från mig. Det är otroligt många paket med otroligt många detaljer och delar. Ska jag gå in på ett paket måste jag gå in på alla, och därför var jag lite övergripande. Det är också en lägesrapport, ska sägas, som vi kommer att få från ordförandeskapet.

När det gäller den första frågeställningen från Socialdemokraterna säger jag som jag gjort många gånger här: Självfallet ska vi fortsätta att ha höga klimatambitioner och värna vår miljö och människors hälsa och välmående. Det finns dock anledning att minska regelbördan i Europa, och det måste vi vara extremt tydliga med. Den är för omfattande. Jag är alldeles övertygad om, och vi har också sett exempel på det, att det går att göra regelförenklingar utan att tumma på de övergripande ambitionerna.

Den regelförenkling vi gjort i EU:s gränsjusteringsmekanism för koldioxid är ett utmärkt exempel. Där har vi undantagit 91 procent av bolagen men har fortsatt ett regelverk som omfattar 99 procent av alla utsläpp. Vi har kort sagt minskat krånglet och den administrativa bördan för våra mindre bolag men ändå sett till att vi gör det vi vill, det vill säga att komma åt utsläppen – bara för att nämna ett exempel.

Självfallet ska vi ha höga ambitioner, men man måste också vara tydlig från den politiska sidan. Vill man ha regelförenklingar och minskat

regelkrångel eller inte? Jag tycker inte att EU ska vara världsbäst i att ha mycket regelverk. Däremot ska vi ha bra regelverk.

När det gäller själva miljöomnibusen har jag inte allt det underlaget med mig, men det är flera rättsakter som har varit föremål för den. Fokus har framför allt legat på tillståndprocesser som behöver förenklas. Men vi får nog återkomma mer detaljerat i annat forum när det gäller just den omnibusen.

Anf. 122 MARKUS KALLIFATIDES (S):

För tydlighets skull: Vi socialdemokrater står kvar vid vår avvikande mening. Vi anser att det är viktigt att den svenska ståndpunkten i alla sammanhang också uttrycker detta med att inte sänka ambitionsnivån.

Anf. 123 ANNA LASSES (C):

Den ståndpunkten hade även vi, och den står vi kvar vid.

Anf. 124 ANDREAS LENNKVIST MANRIQUEZ (V):

Ordförande! Även vi står fast vid vår tidigare avvikande ståndpunkt om regelförenklingar och ambitioner.

Anf. 125 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Även vi i Miljöpartiet står fast vid vår tidigare avvikande ståndpunkt. Jag tycker dock att det är glädjande att ministern säger att det är självklart att man värnar miljö och de andra värden som lyfts. Kanske kan det fortsättningsvis finnas med i det skriftliga. Då hade det känts tryggt redan från början.

Anf. 126 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar då att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning, med avvikande ståndpunkter anmällda från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet.

Vi är framme vid dagordningspunkt 6, Övriga frågor.

Anf. 127 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Jag har inga sådana.

Anf. 128 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 7, Förberedelser inför Europeiska rådet den 18–19 juni 2026, punkt a, Slutsatser.

Anf. 129 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Just det! När man hör ”övriga frågor” kan man tro att vi är klara, men icke! Och nu kommer jag att tala lite längre.

Den 18–19 juni träffas stats- och regeringscheferna för ett möte i Europeiska rådet. Som vanligt kommer vi på allmänna rådets möte att behandla utkastet till slutsatser.

På ER-dagordningen står flera viktiga frågor. Det handlar om Ukraina, situationen i Mellanöstern, globala ekonomiska utmaningar, EU:s nästa långtidsbudget, säkerhet och försvar, migration samt illegal narkotika.

Eftersom vi just diskuterat långtidsbudgeten, dessutom flera gånger, tänker jag inte gå in på den igen. När det kommer till Mellanöstern instämmer jag helt i det utrikesministern har redogjort för tidigare här i dag. Därför tänkte jag fokusera på våra ingångsvärden i de övriga frågorna på dagordningen. Som vanligt kommer statsministern också att samråda om detta nästa vecka.

Jag tänkte börja med Ukraina. Här är regeringens position fortsatt glasklar: Vi måste se ett ökat stöd till Ukraina och ökad press på Ryssland. Det är mycket bra att stödlånet på 90 miljarder euro nu är på plats och att utbetalningar till Ukraina kommer att påbörjas inom kort.

Samtidigt är detta inte tillräckligt. Därför är vi fortsatt pådrivande för att fler ska göra mer. Här gör Sverige sitt. Regeringen har nyligen beslutat om Sveriges hittills största militära stödpaket till Ukraina på 25,2 miljarder kronor för att stärka Ukrainas flygvapen. Dessutom har vi beslutat om en ny lånegaranti som möjliggör 2,5 miljarder i stöd till Ukrainas statsbudget.

Parallellt med detta måste trycket på Ryssland öka. Det 21:a sanktionspaketet, som ligger på bordet, bör antas så snart som möjligt. Regeringen driver på för ytterligare åtgärder mot den ryska ekonomin och energisektorn. Här vill vi se ett fullt maritimt tjänsteförbud för fartyg som fraktar rysk olja och gas samt ryskt kol.

Att stötta Ukraina handlar också om att fortsätta arbetet med utvidgningen. Med den nya ungerska regeringen på plats finns det momentum för att gå vidare i den formella EU-närmandeprocessen. Om allt går enligt plan kommer det första förhandlingsklustret att öppnas för både Ukraina och Moldavien nu på måndag. Det är ett viktigt steg i dessa länders EU-närmande och en viktig investering i vår gemensamma säkerhet. Regeringen fortsätter verka för att de övriga förhandlingsklustren ska öppnas utan dröjsmål.

Jag går vidare till diskussionen om globala ekonomiska utmaningar. Det kommer att vara en bred diskussion där många av de utmaningar som EU står inför kommer att beröras, inte minst relationen med Kina. Det blir dock inga slutsatser i dessa delar.

Det är alldeles uppenbart att Kinas agerande påverkar allt från EU:s konkurrenskraft till vår ekonomiska och nationella säkerhet. Givetvis behöver vi fortsätta samarbeta med Kina, men vi måste också vara beredda på att agera för att försvara våra intressen.

Här handlar det om att se till att de instrument som finns används på rätt sätt, proportionerligt och avgränsat. Det kan eventuellt också finnas behov av att inrätta nya typer av instrument, och därför tycker vi att kommissionen borde titta vidare på detta.

Det handlar också om att fortsätta arbetet med att diversifiera vår handel genom att teckna fler frihandelsavtal och inte minst om att fokusera på det vi själva kan kontrollera, nämligen att stärka EU:s konkurrenskraft på hemmaplan. Även om vi inte har full kontroll över vad USA eller Kina gör har vi faktiskt kontroll över vår egen inre marknad. Nu måste hinder rivas, lagstiftning förenklas, kapitalmarknaden fördjupas och satsningar på forskning och innovation intensifieras.

När det gäller säkerhet och försvar ska arbetet med att stärka den europeiska försvarsberedskapen följas upp. Det är tydligt att vi i Europa måste ta ett större ansvar för vår säkerhet, vilket innebär att alla medlemsstater behöver investera mer i sina försvar. Den europeiska

säkerheten stärks också av samarbete med strategiska partner i närområdet och globalt.

Vidare kommer också migrationsfrågan att tas upp. I dag, den 12 juni, började migrations- och asylpakten tillämpas fullt ut, vilket är mycket välkommet. Men parallellt med att pakten genomförs behöver ännu mer göras för att minska den irreguljära migrationen till Sverige och EU. Det är därför mycket bra att en överenskommelse nåtts om återvändandeförordningen.

Jag tänkte avsluta med att säga något kort om narkotikafrågan. Det är mycket bra att frågan lyfts och att en narkotikastrategi tagits fram, särskilt eftersom utmaningarna ofta är gränsöverskridande. Att slå mot narkotikahandeln är en central del i motverkandet av den gränsöverskridande organiserade brottsligheten, det tillhörande våldet och rekryteringen av barn och unga till kriminella nätverk.

Anf. 130 MATILDA ERNKRANS (S):

Ordförande! Vi kommer ju tillbaka till detta i nästa vecka. Men jag skulle vilja ställa en fråga.

Vi ser ju hur utkasten till rådsslutsatser utvecklas, och jag tycker mig se att man nu har delat upp detta. Jag menar alltså att man talar om Ukraina i en del av slutsatserna, och där står det nu också att man hoppas kunna bekräfta det som ska ske den 15 juni, nämligen att Ukraina får öppna sina första förhandlingskluster.

Sedan har man liksom delat upp Moldavien och västra Balkan i egna punkter. Där tycker jag mig inte riktigt se samma tydlighet. Kan EU-ministern säga något om detta, hur läget ser ut eller om jag kanske har tolkat rådsslutsatserna för negativt?

Vi anmälde ju avvikande ståndpunkter när det gäller utrikesdelarna, som Maria Malmer Stenergard föredrog. De ståndpunkterna håller vi fast i även här, förstås.

Anf. 131 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Jag sitter själv och bläddrar i slutsatserna här. Ledamoten frågade om strukturen. Det är klart att Ukrainadelen alltid är mer omfattande eftersom den handlar om mer än bara klusteröppningar. Det handlar om stöd och om det militära. Det handlar om ganska många olika delar, så den brukar alltid se lite egen ut. Där är väl förhoppningen att vi nu ska kunna ha 27 medlemsstater som står bakom texten, vilket ju vore fantastiskt.

Vad gäller Moldavien finns samma språk när det handlar om själva klusteröppningen. Där uppfattade jag inte någon diskrepans. Västra Balkan är många olika länder, och där har de olika länderna såklart olika status.

Anf. 132 MARKUS SELIN (S):

Ordförande! Jag vill inte förlänga diskussionen, men jag funderar på det som står under underrubriken om Kina och förhållandet till ekonomin. Från vilket håll kommer de nya instrument man talar om? Skulle statsrådet kunna utveckla detta och ge några exempel, så vi är beredda när detta kommer att konkretiseras framöver?

2025/26:45
12 juni

Anf. 133 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Det är ett välkänt faktum att EU:s medlemsstater ibland har haft svårt att komma överens om en gemensam syn på Kina. Man har olika typer av handelsrelationer och samarbeten. Det har ibland varit svårt att till fullo enas om ett gemensamt angreppssätt gentemot Kina.

Jag skulle säga att allt fler länder nu börjar inse att det kanske ändå krävs ett något mer nyktert förhållningssätt – både syn och agerande – när det handlar om Kina. Det gäller inte minst på handelsområdet.

Inte minst gäller det oss i Sverige. Vi är vänner av frihandel och tror på handel, öppenhet och att samverka med andra länder. När vissa länder spelar enligt helt andra spelregler och kanske inte ens följer WTO och de gemensamma ramverk och överenskommelser vi har för handel globalt – man kanske har en tydlig överproduktion inhemskt som sedan på olika sätt drabbar den europeiska marknaden – kan det behövas olika typer av handelsåtgärder.

Det vi säger nu är framför allt att vi stöder kommissionens ambition att titta närmare på vilka åtgärder detta skulle kunna vara. Sedan är vi noga med att de måste vara proportionerliga och välavvägda. Vi står fortsatt bakom både den regelbaserade handeln och öppenhet i handeln. Men Kina verkar ju på ett speciellt sätt i dag, och då välkomnar vi att kommissionen tittar på nya verktyg, inte minst på det handelspolitiska området.

Anf. 134 MATILDA ERNKRANS (S):

För protokollets skull vill jag ändå nämna att det som vi anmälde avvikande ståndpunkt om gällde att stoppa handeln med bosättarvaror när det gäller Israel och att pausa associeringsavtalet med Israel. Lite slarvigt sa jag ”utrikesdelarna” nyss, men det är alltså dessa frågor det gäller.

Tack för svaret när det gäller Ukraina, Moldavien och västra Balkan! Vi vill vara tydliga med att det är viktigt att ändå hålla ihop detta på något sätt, så att vi inte skapar nya spänningar här.

Vi vill verkligen göra ett starkt medskick om detta med energiomställningen. Vi måste hålla fast i EU:s utsläppshandel och göra det på riktigt. Det är viktigt att Sverige driver detta. Den första delen gick ju inte så bra; vi fick ju vika ned oss lite. Men detta är av oerhörd vikt inte bara för svensk konkurrenskraft utan också för europeisk konkurrenskraft.

Detta med flaskhalsintäkterna är väl ännu inte utrett? Det utlovades ju för några månader sedan att det skulle vara klart. När vi nu ändå har anmält avvikande ståndpunkt kan vi ju lägga in detta i den avvikande ståndpunkten också.

Anf. 135 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar då att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning, med en avvikande ståndpunkt från Socialdemokraterna.

Vi går in på punkt 7 b, Gemensam förklaring om EU:s lagstiftningsprioriteringar för 2026 och färdplanen Ett Europa, en marknad.

Anf. 136 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Vidare på Europeiska rådet kommer man alltså att följa upp färdplanen Ett Europa, en marknad. Färdplanen tar avstamp i Europeiska rådets

slutsatser om konkurrenskraft från den 19 mars 2026 och ska genomföras under 2026, om möjligt, och senast i slutet av 2027.

Färdplanen består av fem pelare: regelförenkling, en bättre integrerad inre marknad, handel, sänkta energipriser och utfasning av fossila bränslen samt den digitala omställningen och AI-omställningen.

Som ni vet driver regeringen på för att intensifiera arbetet med att stärka EU:s konkurrenskraft, inte minst vad gäller den inre marknaden, regelförenkling och kapitalmarknader. Det är därför viktigt att ER-slutsatserna från mars samt färdplanen Ett Europa, en marknad följs upp med konkreta åtgärder.

Anf. 137 MARKUS SELIN (S):

Ordförande! Vi började morgonen med diskussionen om CBAM och Frankrikes önskemål om avsteg. Vi vet ju alla att Frankrike har territorier på andra kontinenter. Hur kommer Ett Europa, en marknad in i den diskussionen? Kan statsrådet göra en kort reflektion utgående från just det konkreta exemplet med CBAM?

Anf. 138 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

I EU ingår även overseas territories. På så sätt är det tydligt vad EU omfattar. Vi får väl se vart diskussionen, om det ens blir en sådan, tar vägen. När det gäller färdplanen Ett Europa, en marknad är vi för Sveriges del glasklara med att vi behöver driva på för att se till att vi har en inre marknad. Vi har det ju till del i dag, men vi har det inte till fullo och definitivt inte på tjänstesidan.

När jag träffar företrädare för bolag, vilket jag gör ganska ofta, framhåller de att om det är något de behöver för att starta, skala upp och stanna är det just bättre regelverk som också är harmoniserade över våra 27 länder. Här finns mycket att göra. Därför driver vi på för färdplanen.

Anf. 139 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! I kommissionens arbetsprogram finns en punkt som bland annat handlar om djurvälfärd, transporter och liknande. Detta finns inte med i färdplanen, om jag inte har missat det. Det känns annars verkligen som en sak som hade kunnat gynna svenska bönder och djurvälfärden inom hela EU om det också fanns med krav på en mer harmoniserad lagstiftning på detta område.

Min fråga är: Hur ser regeringen på detta? Kommer man från Sveriges håll att driva detta? Vi har flera gånger suttit med Peter Kullgren här och fått ett instämmande när det gäller hur man ser på dessa frågor. CAP är viktig. Men hur jobbar regeringen för att just djurvälfärden ska finnas med i detta arbete?

Anf. 140 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Även i frågor som gäller djurvälfärd och djurhälsa är regeringen framåtlutad. Vi har mycket att vara stolta över i Sverige. Vi ser att det på många sätt är en fördel om fler länder är ambitiösa.

När det gäller själva färdplanen är det – man kan såklart diskutera vad som ska ingå – ett urval frågor som man har presenterat. Men detta hindrar

2025/26:45
12 juni

oss alltså inte från att vara framåtlutade i frågor som inte direkt står med i färdplanen, antingen de frågor som Rebecka Le Moine tar upp eller andra.

Anf. 141 ORDFÖRANDEN:

Jag har inte noterat några avvikande ståndpunkter. Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går in på dagordningspunkt 8, Den europeiska planeringsterminen 2026: övergripande not om de integrerade landsspecifika rekommendationerna.

Anf. 142 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Detta är en beslutspunkt. Det allmänna rådet ska godkänna en övergripande not om de integrerade landsspecifika rekommendationerna för 2026. Denna not kommer därefter att överlämnas till Europeiska rådet för att behandlas på mötet den 18–19 juni. Rekommendationerna antas sedan slutligen vid Ekofin den 10 juli.

Regeringen ser rekommendationerna som ett sätt att uppmuntra till en ansvarsfull ekonomisk politik och uppfyllelse av de mål som satts upp inom EU. Det är medlemsstaterna som beslutar om utformningen av den nationella ekonomiska politiken. Det är också upp till varje medlemsstat att välja hur man förhåller sig till rekommendationerna.

Vid rådsmötet avser regeringen att stödja ett godkännande av den övergripande noten, så att den kan överlämnas till Europeiska rådet.

Anf. 143 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi är på dagordningspunkt 9, Rådets 18-månadersprogram 1 juli 2026–31 december 2027.

Anf. 144 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Under den här dagordningspunkten ska Irland, Litauen och Grekland som inkommande ordförandeskapstrio presentera sitt gemensamma arbetsprogram för de kommande 18 månaderna. Rådet förväntas ställa sig bakom programmet, och vi förutser ingen diskussion.

Programmet är inte något bindande dokument utan utgör en form av inventering och sammanställning av viktigare frågor som kommer att hanteras i rådet av den inkommande ordförandeskapstrion. Regeringen avser vid mötet att ställa sig bakom det gemensamma 18-månadersprogrammet.

Anf. 145 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går in på dagordningspunkt 10, Unionens värden i Ungern – motiverat förslag enligt artikel 7.1 i EU-fördraget.

Anf. 146 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

I oktober förra året höll allmänna rådet sin nionde utfrågning av Ungern gällande respekten för unionens värden och rättsstatens principer

inom ramen för EU-fördragets artikel 7. Jag var vid det mötet, liksom vid tidigare diskussioner om artikel 7, tydlig med våra förväntningar på Ungern. Sverige har tillsammans med andra medlemsländer varit drivande i att föra artikel 7-processen framåt och vidare.

Sedan dess har Ungern hunnit få en ny regering, ledd av Péter Magyar, som glädjande nog har signalerat en mer positiv inställning till EU-samarbetet och en vilja att ta itu med korruption och rättsstatsproblem.

Ordförandeskapet har bestämt att artikel 7-förfarandet denna gång blir en lägesuppdatering. Ungern har meddelat att de kommer att uppdatera oss gällande redan vidtagna och kommande åtgärder som rör unionens värden i Ungern. Att återställa situationen för unionens värden är en särskild prioritering för den nya regeringen.

Vid mötet kommer jag att uttrycka starkt stöd för Ungerns nya linje. Jag ser fram emot ett nytt kapitel i EU-samarbetet med Ungern.

Samtidigt vet vi att det är ett omfattande och tidskrävande arbete att återställa en rättsstat. Ungern har fortsatt stora utmaningar, och konkreta åtgärder måste vidtas på flera viktiga områden. Regeringen anser att det är av stor vikt att åtgärder för att säkerställa respekten för unionens värden och för att följa EU-domstolens domar så snart som möjligt kommer på plats.

Samtidigt avser regeringen att understryka att samtliga åtgärder som vidtas också i sig måste respektera unionens värden och rättsstatens principer. Detta gäller inte bara inom ramen för artikel 7-förfarandet utan också de processer som handlar om att ge Ungern tillgång till frysta EU-medel.

Regeringen kommer att fortsätta följa utvecklingen i Ungern noga.

Anf. 147 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 11, Övriga frågor.

Anf. 148 EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Ordförande! Under förutsättning att enighet nås i rådet kommer tre mellanstatliga konferenser att anordnas i anslutning till GAC för att öppna kluster 1 med Ukraina respektive Moldavien och för att provisoriskt stänga två förhandlingskapitel, kapitlen 2 och 28, med Montenegro.

Avslutningsvis vill jag informera nämnden om att det också kommer att hållas en informell frukost om samarbetet med EU:s kandidatländer och potentiella kandidatländer, om demokratiskölden och EU:s centrum för demokratisk resiliens.

Anf. 149 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar så mycket för informationen. Vi tackar också för medverkan på dagens sammanträde med EU-nämnden och önskar lycka till på rådet och trevlig helg, när det blir dags.

Innehållsförteckning

§ 1 Ekonomiska och finansiella frågor.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Statssekreterare CAROLINA LINDHOLM.....	1
Anf. 3 REBECKA LE MOINE (MP).....	1
Anf. 4 Statssekreterare CAROLINA LINDHOLM.....	2
Anf. 5 MATILDA ERNKRANS (S).....	2
Anf. 6 Statssekreterare CAROLINA LINDHOLM.....	2
Anf. 7 REBECKA LE MOINE (MP).....	2
Anf. 8 MATILDA ERNKRANS (S).....	2
Anf. 9 Statssekreterare CAROLINA LINDHOLM.....	3
Anf. 10 MATILDA ERNKRANS (S).....	3
Anf. 11 Statssekreterare CAROLINA LINDHOLM.....	3
Anf. 12 MATILDA ERNKRANS (S).....	3
Anf. 13 Statssekreterare CAROLINA LINDHOLM.....	3
Anf. 14 REBECKA LE MOINE (MP).....	3
Anf. 15 Statssekreterare CAROLINA LINDHOLM.....	4
Anf. 16 MATILDA ERNKRANS (S).....	4
Anf. 17 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 18 Statssekreterare CAROLINA LINDHOLM.....	4
Anf. 19 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 20 Statssekreterare CAROLINA LINDHOLM.....	4
§ 2 Sysselsättningsfrågor, socialpolitiska frågor, hälso- och sjukvårdsfrågor samt konsumentfrågor	5
Anf. 21 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 22 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	5
Anf. 23 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 24 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	5
Anf. 25 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 26 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	5
Anf. 27 ANNA VIKSTRÖM (S).....	6
Anf. 28 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	6
Anf. 29 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 30 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	6
Anf. 31 REBECKA LE MOINE (MP).....	7
Anf. 32 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	7
Anf. 33 Ämnessakkunniga CHARLOTTE ASKER- HAGELBERG.....	7
Anf. 34 REBECKA LE MOINE (MP).....	7
Anf. 35 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	7
Anf. 36 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 37 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	7
Anf. 38 ANNA VIKSTRÖM (S).....	8
Anf. 39 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	8
Anf. 40 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 41 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	8
Anf. 42 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 43 Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	9
Anf. 44 ANNA VIKSTRÖM (S).....	9

Anf. 45	ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 46	ANNA VIKSTRÖM (S).....	9
Anf. 47	Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	9
Anf. 48	REBECKA LE MOINE (MP).....	9
Anf. 49	Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	10
Anf. 50	ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 51	Socialminister JAKOB FORSSMED (KD)	10
§ 3	Utrikesfrågor.....	11
Anf. 52	ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 53	Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M)	11
Anf. 54	ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 55	Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M)	11
Anf. 56	ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 57	Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M)	12
Anf. 58	ALEXANDRA VÖLKER (S).....	13
Anf. 59	ANNA LASSES (C).....	14
Anf. 60	RASMUS GIERTZ (SD)	14
Anf. 61	Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M)	14
Anf. 62	ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 63	Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M)	15
Anf. 64	ALEXANDRA VÖLKER (S).....	16
Anf. 65	Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M)	18
Anf. 66	ALEXANDRA VÖLKER (S).....	19
Anf. 67	ANNA LASSES (C).....	19
Anf. 68	Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M)	19
Anf. 69	REBECKA LE MOINE (MP).....	20
Anf. 70	ALEXANDRA VÖLKER (S).....	20
Anf. 71	ANNA LASSES (C).....	20
Anf. 72	ANDREAS LENNKVIST MANRIQUEZ (V).....	20
Anf. 73	ORDFÖRANDEN.....	20
Anf. 74	Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M)	20
Anf. 75	ALEXANDRA VÖLKER (S).....	21
Anf. 76	Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M)	21
Anf. 77	ORDFÖRANDEN.....	22
Anf. 78	Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M)	22
Anf. 79	ORDFÖRANDEN.....	22
Anf. 80	Utrikesminister MARIA MALMER STENERGARD (M)	22
§ 4	Allmänna frågor.....	23
Anf. 81	ORDFÖRANDEN.....	23
Anf. 82	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	23

Anf. 83	ORDFÖRANDEN.....	23
Anf. 84	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	23
Anf. 85	ANNA LASSES (C).....	24
Anf. 86	MARKUS KALLIFATIDES (S)	24
Anf. 87	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	24
Anf. 88	REBECKA LE MOINE (MP).....	25
Anf. 89	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	25
Anf. 90	MATILDA ERNKRANS (S).....	26
Anf. 91	REBECKA LE MOINE (MP).....	26
Anf. 92	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	26
Anf. 93	ORDFÖRANDEN.....	27
Anf. 94	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	27
Anf. 95	MATILDA ERNKRANS (S).....	28
Anf. 96	ANNA LASSES (C).....	28
Anf. 97	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	28
Anf. 98	REBECKA LE MOINE (MP).....	29
Anf. 99	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	29
Anf. 100	REBECKA LE MOINE (MP).....	29
Anf. 101	MATILDA ERNKRANS (S).....	30
Anf. 102	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	30
Anf. 103	ORDFÖRANDEN.....	30
Anf. 104	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	30
Anf. 105	MATILDA ERNKRANS (S).....	31
Anf. 106	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	32
Anf. 107	ORDFÖRANDEN.....	32
Anf. 108	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	32
Anf. 109	ORDFÖRANDEN.....	33
Anf. 110	ANNA LASSES (C).....	33
Anf. 111	MATILDA ERNKRANS (S).....	33
Anf. 112	REBECKA LE MOINE (MP).....	34
Anf. 113	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	34
Anf. 114	MATILDA ERNKRANS (S).....	35
Anf. 115	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	35
Anf. 116	MATILDA ERNKRANS (S).....	35
Anf. 117	ORDFÖRANDEN.....	35
Anf. 118	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	35
Anf. 119	MARKUS KALLIFATIDES (S)	36
Anf. 120	REBECKA LE MOINE (MP).....	36
Anf. 121	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	36
Anf. 122	MARKUS KALLIFATIDES (S)	37
Anf. 123	ANNA LASSES (C).....	37
Anf. 124	ANDREAS LENNKVIST MANRIQUEZ (V)	37
Anf. 125	REBECKA LE MOINE (MP).....	37
Anf. 126	ORDFÖRANDEN.....	37
Anf. 127	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	37
Anf. 128	ORDFÖRANDEN.....	37
Anf. 129	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	37
Anf. 130	MATILDA ERNKRANS (S).....	39
Anf. 131	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	39
Anf. 132	MARKUS SELIN (S).....	39
Anf. 133	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	39

Anf. 134	MATILDA ERNKRANS (S).....	40	2025/26:45
Anf. 135	ORDFÖRANDEN.....	40	12 juni
Anf. 136	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	40	
Anf. 137	MARKUS SELIN (S).....	41	
Anf. 138	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	41	
Anf. 139	REBECKA LE MOINE (MP).....	41	
Anf. 140	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	41	
Anf. 141	ORDFÖRANDEN.....	41	
Anf. 142	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	42	
Anf. 143	ORDFÖRANDEN.....	42	
Anf. 144	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	42	
Anf. 145	ORDFÖRANDEN.....	42	
Anf. 146	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	42	
Anf. 147	ORDFÖRANDEN.....	43	
Anf. 148	EU-minister JESSICA ROSENCRANTZ (M)	43	
Anf. 149	ORDFÖRANDEN.....	43	